Savaşçı bir hayat Dr. Hikmet Kıvılcımlı

Sadece boş zamanlarını değil, tüm zamanlarını ve ömrünü sosyalizm uğruna mücadeleye veren Dr. Hikmet Kıvılcımlı'yı anıyoruz

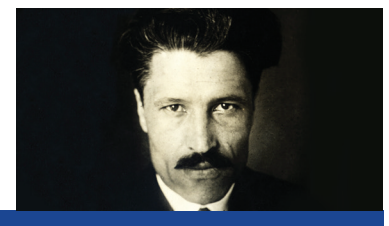

toplumsal özgürlük

facebook.com/ToplumsalOzgurlukPartiGirisimi twitter.com/toplmsalozgrlk 2 TL / Ekim 2019

Mülteci sorunu mu mültecilerin sorunları mı?

Arzu Küçük

Türkiye'de bulunan yaklaşık üç buçuk milyon mülteci için en baştan beri hak temelli bir politika geliştirmeyen iktidar; uzun süre mültecileri bir dış politika aracı olarak gördü. Sonrasında 2015 yazında Türkiye'den Batı Avrupa'ya yaşanan göç dalgası sonrası, iktidar bloku için AB ülkelerine karşı kullanılacak bir koz haline geldiler.
AB ile 2016 yılı Mart'ında para karşılığı yapılan siyasi pazarlık, mültecilerin dış politikada araçsallaştırılmasının en açık göstergelerinden biriydi.
>> *Devamı 5. sayfada*

AKP'nin çaresizliği: Kayyımlar

Hasan Feramuz

7 Haziran seçim yenilgiDarbe girişiminin hemen ardından Eylül 2016'da başlayan kayyım atamaları, 31 Mart seçimlerinin dumanı dağılmadan uygulanmaya devam ediliyor. AKP-MHP bloğunun çaresizce sarıldığı kayyım hamlesi, özellikle halkın direnişiyle giderek etkisini kaybetmekle birlikte ters tepmenin emarelerini taşıyor.
>> *Devamı 6. sayfada*

Ge-çi-ne-mi-yor-uz! O halde değiştirelim!

Demokratik Cumhuriyet, azdan az, çoktan çok alan vergi sistemiyle, herkese insanca yaşama güvencesiyle, herkesi iş sahibi yapma güvencesiyle, insanca düzenlenmiş çalışma saatleriyle sorunlarımıza çare olabilir.

Krizin bedelini biz alttakilere ödetmeye çalışıyorlar. Üstteki kaymak tabakaya dokunmadan, onların servetlerine, milyonlarına, katlarına, yatlarına, lüks araçlarına, hak etmeden elde ettikleri mülklerine dokunmadan, lüks yaşantılarına, sahip oldukları kıyak vergi indirimlerine ilişmeden, krizin bedelini bizim cebimizden karşılamaya çalışıyorlar.

Doğalgaz, tekel ürünleri, elektrik, benzin, mazot, su, temel gıdalar hemen her hafta zamlanıyor. Kabaran fiyatların çok büyük bölümü salt vergilerden oluşuyor. Zenginlerden, kaymak tabakadan toplayamadıkları vergileri, milyonlarca işçiden, emekçiden, işsizden, yoksuldan, köylüden çıkarmanın derdindeler. Bu yüzden temel tüketim maddelerine sürekli zamlar yapıyorlar.

İşsizlik yükseliyor

İşsizlik rakamları dehşet verici boyutta. Kendilerince eğip bükebildikleri işsizlik rakamları bile dehşet verici.

Türkiye İstatistik Kurumunun Haziran ayı için sansürlenmiş olarak açıkladığı işsizlik oranı bile yüzde 13,3. Aynı açıklamada genç işsizlik oranı ise tam tamına yüzde 24,8 olarak açıklandı.

Çalışanlarsa deyim yerindeyse üç kuruşluk maaşla geçinmeye çalışıyor. Toplu sözleşmeler işçi ve emekçilere ihanetle sonuçlanıyor, zam oranları enflasyon oranlarının çok altında belirleniyor.

Bütün bunlar tek bir amaç etrafında şekilleniyor: Zenginlere bir şey olmasın, her ne olacaksa çalışanlara, yoksullara olsun.

Biz değiştirebiliriz

İnsanlar kitlesel halde işsiz kalıyor, geçinemiyor, geçinemeyince öfkelerini çeşitli biçimlerde dışa vuruyorlar. İşsiz kalan, geçinemeyen işçiler, emekçiler seslerini duyurabilmek için zaman zaman kendi bedenlerine yönelik yıkıcı eylemlerde bile bulunabiliyorlar.

Ama bu tablo ancak ve ancak ezilenlerin örgütlü mücadelesiyle, başka türlü bir bölüşüm ve vergi sistemini talep etmek ve bu talebi tekil çığlıkların ve direnişlerin ötesine taşıyacak söz ve eylem birliği ile mümkün. Demokratik Cumhuriyet, azdan az, çoktan çok alan vergi sistemiyle, herkese insanca yaşama güvencesiyle, herkesi iş sahibi yapma güvencesiyle, insanca düzenlenmiş çalışma saatleriyle sorunlarımıza çare olabilir. Bu tabloyu değiştirmek bizim elimizde.

İdlib'de olmak tercih değil "zorunluluk"

Türkiye'nin neo-Osmanlıcı hayallerinin son külleri de atmosfere savrulmak üzere...

6

Bir yanda işçi sınıfı bir yanda sermaye

2019-2020 süreci işçi sınıfı açısından önemli bir dönemeci işaret ediyor.

7

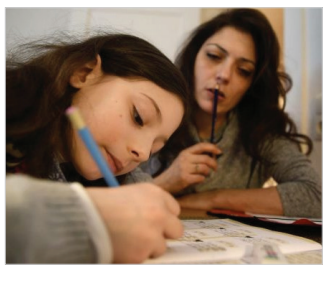

Ekonomik kriz, okul zili ve kadınların emeği

Erkek egemen sistem çocuk bakımını ve yetiştirilme sürecini kadının omuzlarına yüklüyor.

9

Çocuklar birey midir?

Hatice Göz

Her çocuk bir bireydir. Hem de doğduğu anda. Bütün insan haklarına o an sahip olur. Belli bir süre yardıma ihtiyacının olması, öğrenmesinin gerekmesi, hatalar yapması… Bunların hiçbiri onları birey olmaktan çıkarmaz.
Onların kararlarına saygı duyabilir, önlerini açabilir, bir yandan onlara öğretirken öbür yandan onlardan öğrendiğimizin bilincine varabiliriz. >> *10. sayfada*

Saray'da toplantı

Bize söylendiğine göre, "soygun" falan da yapılmamış, şimdilerde ona masum bir ad takıldı, meğersem yapılan "israf" mış!

Oğuzhan Kayserilioğlu

Hepimiz sonrasında gördük, toplantı esnasında hepsi pek bir mutluymuş; göz süzmeler mi dersiniz gülüşmeler mi, pek bir nazik ricalar ve "aman efendim, sizi mi kıracağız" tarzındaki hemen kabuller mi, demet demet güzellik!

O arada ne hikmetse, iki kez üst üste "rastgelen" kırık sandalye üzerinden Mafia usulü bir açık tehdit yaşansa da; eh, o kadar da olur canım, lafını edip de mutluluğu bozmamak lazım diye düşünmeden edemiyor insan! Üstünü kapatıverirseniz olmamış olur, değil mi?

İyi de, şu malum hırsızlıklar, vurgunlar ya da akraba kayırmacılıkları falan ne olacak; yapanın yanına mı kalacak?
Evet, toplantıdan anladığımız, tam da öyle olması isteniyor ya da planlanıyor! Bir "uzlaşma" ve "detant" havası esiyor.
Egemen fraksiyonlar/oligarşinin zirvesindeki güç alanları "Aman, dikkat" demişler birbirlerine sanki, "Aramızdaki gerilimin fırsat kollayan kimilerine malzeme olmasına izin vermeyelim!"
Toplantı, kim bilir, belki de başkalarının arasında görülmesi uygun görülendir, gösterilendir.

İki ana egemen bloğun, Erdoğan-MHP-Ergenekon ve karşısındaki CHP-Batı-yerel sermaye olarak toplayabileceğimiz iki ana bloğun, aralarındaki gerilimi yürütme biçimi konusunda özel bir "uzlaşma" yoklaması yaptıkları anlaşılıyor. (...)
Devamı 4. sayfada

POLİTİKA

Yeni dönemi güç ilişkileri belirleyecek...

Erdoğan'ın 2023 retoriği ile bu gemi yürümez!

Ortalığa saçılanlar toplumda, iktidarın söylem ve retoriğinin derinleşen meşruiyet yitimiyle zuhur ediyor. İktidar blokunun 2023 retoriğiyle yol yürüyemeyeceği açık.

Perihan Koca

Gerçekte olup bitenlerin parçalanıp çözüldüğü, iktidar ve sermayenin çıkarlarına uygun bir makyajlamayla sunuma hazır bir paket haline getirilerek topluma pazarlandığı bir retorik anlayışının, hakikati kemirmeye ve hakikatin yerine ikame edilmeye çalışıldığı bir olağanüstü sarsıntılar çağının temsil, söylem ve siyaset krizini yaşıyoruz.

Osmanlı'dan günümüze siyaset erkanında sıkça kullanılan bir deyim vardır "nizam-ı alem için her şey vaciptir/mübahtır." Zira iktidar nezdinde en çok korkulan şey otorite boşluğu ve onun yaratacağı kargaşa, kaos halidir.

15 Temmuz darbe girişiminde alenen açığa çıkan devlet krizi, devletin tüm katmanlarında boşluklar ve çatlaklar yaratarak iktidarın içerisinde debelendiği çoklu kriz dinamikleriyle de sarmalanıp derinleşti ve devlet krizinden çıkışın formülasyonu olarak kurulan cumhur ittifakına rağmen, devlet krizi çözülemedi, çözülemiyor, rejim kurulamıyor. Dahası rejimin meşruluğu tartışmaya açılıyor.

31 Mart-23 Haziran seçimlerinde alınan ağır yenilgi ile kriz daha da derinleşmiş durumda, başta saray olmak üzere başat sorun olarak bir varlık yokluk meselesine dönüştürülmeye çalışılan ve ama seçim döneminde rıza üretemeyen "devletin bekası" retoriği artık işlemiyor, üstelik bu retoriğe en çok ihtiyaç duydukları dönemde. Alemin nizamından evvel, devletin nizamı dediler; ama karşılık üretmedi, şimdi kendi nizamları da dahil her şey tehlike altında.

Orduda, devlette, ekonomide, iktidarda kriz

Ordu ayrışıyor, ardı ardına gelen genel kurmayların istifaları bu ayrışmanın önemli göstergelerinden.

Derin devletin çekirdeğinde bile bölünmeler yaşanıyor, devlet içi-altı fraksiyonlar sürtüşüyor, çatışıyor. Klik savaşları ortalığa dökülüyor.

ABD ve Rusya kıskacındaki kıvranış, kamuoyuna tek bir ağızdan yazılmış "medyanın gücü" yoluyla "devletin gücü ve bağımsızlığı" söylemleri üzerinden dindirilemiyor.

E hal böyleyken, Erdoğan masaya inisiyatifle değil, Putin'in hediye ettiği dondurma fotoğrafıyla dönüverince, başta Suriye olmak üzere; Ortadoğu'daki kriz ve başarısızlık ahvali içinden çıkılmaz bir düğüme dönüşüveriyor, bırakalım Suriye sınırına güvenli bölge pazarlıklarını, İdlip'te operasyonlar sürerken, iktidar güçlerinin palazlandırdığı cihatçılar Erdoğan bayraklarını yakarak, TSK ve Erdoğan protestolarıyla, Türkiye sınırına dayanıveriyor...

Ülkenin Hazine ve Maliye Bakanı sıfatını taşıyan Berat Albayrak, "Türkiye'nin güçlü mali tabloları güven veriyor" retoriği ile uluslararası düzlemde ekonomik krizin üzerinden atlayarak politika üretmeye çalışsa, Merkez Bankası darbesi ardına faiz oranları endeksli para politikalarıyla manevralar yapılmak istense de; dövizdeki hareketlilik, geçtiğimiz günlerde merkez üstü Çin olan küçük bir piyasa dalgalanmasında bile, Asya piyasalarını doğrudan etkileyen kur grafiğinden de anlaşılacağı üzere, Türk lirasının hızla değer kaybettiği ve eridiği bir sarsıntıyla daha da sallanabiliyor, ekonomideki kırılganlık derinleşiyor. Daha dün, bugünlerde iç ve dış borçlanmada tarihi rekorlara imza atan ülkemizin tarihinde bir ilk olan, nur topu gibi bir "Borçlanma Genel Müdürlüğü"müz oldu mesela.

İktidar partisi yol ayrımında

İktidar partisindeki iç çözülme, istifalar ve tasfiyelerle yeni bir yol ayrımında.

Davutoğlu'nun istifası ve Babacan'ın Karar gazetesiyle yaptığı ilk röportajla birlikte yeni parti arayışlarında bir eşiğe daha gelindi. Üstelik "Erdoğan'ı terk edenler kulübüne" her gün yeni isimler ekleniyor.

Devlet içi tüm fraksiyonlar "nizam-ı devlet için her şey mübahtır" kalkanını kuşanarak sahadaki yerini almış vaziyette ve herkes ipleri eline alma savaşımında hamle yapıyor.

Çok yönlü krizin tüm gerilimlerinin biriktiği esas düzlem, devletin ta kendisi.

İktidar ve rejim bunalımda.

Yerel seçim yenilgisi, büyük şehirleri kaybetmenin ötesinde devlet ve yönetim mekanizmalarındaki giderek derinleşen boşlukların doldurulamaması ve toplum nezdinde bir meşruiyet ve rıza yitimi ile depreşti.

AKP'nin gündemi belirleme gücündeki pozisyon kaybı, 19 Ağustos'ta Kürt illerindeki üç büyük şehre yapılan kayyım darbesiyle giderilmeye, çok yönlü hamlelerle, muhalefeti bölme ve etkisizleştirme, gündemi soğutma ve zaman kazanma manevralarıyla sürdürülmek isteniyor.

İktidar blokunda rejim ve ittifak tartışmalarıyla da sarmalanan başkanlık sistemi ve AKP'de değişim yerel seçimler ardına başat gündemler olageldi ve hiç gündemden düşmedi.

Her ne kadar Bahçeli'nin açıklamaları, Erdoğan'ın söylemleri "aynen devam" anlamına gelse de, Ankara kulisleri çalkalanıyor, yeni partileri n de siyaset sahnesine inmesiyle, her an değişebilecek olan ittifak algoritmaları tüm güçler tarafından her hamlede yeniden hesaplanıyor.

Zira dönem, "kopuşlar ve yeniden oluşlar dönemi."

Yerel seçim yenilgisi, büyük şehirleri kaybetmenin ötesinde devlet ve yönetim mekanizmalarındaki giderek derinleşen boşlukların doldurulamaması ve toplum nezdinde bir meşruiyet ve rıza yitimi ile depreşti.

AKP'nin gündemi belirleme gücündeki pozisyon kaybı, 19 Ağustos'ta Kürt illerindeki üç büyük şehre yapılan kayyım darbesiyle giderilmeye, çok yönlü hamlelerle, muhalefeti bölme ve etkisizleştirme, gündemi soğutma ve zaman kazanma manevralarıyla sürdürülmek isteniyor.

İktidar blokunda rejim ve ittifak tartışmalarıyla da sarmalanan başkanlık sistemi ve AKP'de değişim yerel seçimler ardına başat gündemler olageldi ve hiç gündemden düşmedi.

Her ne kadar Bahçeli'nin açıklamaları, Erdoğan'ın söylemleri "aynen devam" anlamına gelse de, Ankara kulisleri çalkalanıyor, yeni partileri n de siyaset sahnesine inmesiyle, her an değişebilecek olan ittifak algoritmaları tüm güçler tarafından her hamlede yeniden hesaplanıyor.

Zira dönem, "kopuşlar ve yeniden oluşlar dönemi."

Siyasi çizgi ve kadrolarda revizyona giderek, şimdilerde gündemde epey yer tutan kabine değişikleri ile sürece yön vermek çözüm olur mu, erozyonu önler mi, HDP binaları önüne bizzat Soylu'nun talimatıyla "yalan siyaseti" üzerinden yığdırılan insanlarla ve 2023 retoriğiyle bu gemi yürür mü, bilinmez, ama artık söylemin, retoriğin sınırına gelindi. Söz, meşruluğunu ve inandırıcılığını çoktan kaybetti, mana yitimine uğradı ve havada uçuşuyor, zira iktidar paradigması iflasın eşiğinde.

Şimdi kayyum darbesine karşı sürdürülen direnişler, bir önceki kayyumların yaptığı yolsuzluk faturalarıyla çarşaf çarşaf sergilenirken, Adana'da Zeydan'ın boş kuyular teşhirinden, İstanbul'da İmamoğlu'nun Yenikapı'daki teşhir sergisine değin ortalığa saçılırken, Erdoğan'ın "devri sabık peşinde koşmayın" retoriği de nereden çıktı değil mi?

Ortalığa saçılanlar toplumda, iktidarın söylem ve retoriğinin derinleşen meşruiyet yitimiyle zuhur ediyor.

İktidar blokunun 2023 retoriğiyle yol yürüyemeyeceği açık.

Çürük tahta çivi tutmaz: Babacan feat Davutoğlu

Gel gelelim ki her iki partinin de ortaklaştıkları noktalar çok açık değil mi? İşçi, Kürt, kadın, Alevi, doğa düşmanlığı zemininde ortaklaşan bu yapılar, AKP/Erdoğan'ı bir nebze zayıflatabilir belki ama toplumsal dinamikler açısından renkleri bellidir.

Juliana Gözen

7 Haziran 2015 seçimleri ile ilk kez "kaybetmenin dayanılmaz gerçekliği" ile karşılaşan Erdoğan, 2017 referandumunun ardından "İstanbul'da teklersek Türkiye'de tökezleriz. İstanbul'da metal yorgunluğu olursa Türkiye'de paslanırız" sözleriyle adeta iktidar partisinin su almaya başladığını ifade etmişti. Ve şimdi gelinen noktada, iktidar partisi kendi içindeki hiziplerle çatırdamaya başladı.

Eski Ekonomi Bakanı Ali Babacan'ın verdiği ilk röportaj ile ve eski Başbakan Ahmet Davutoğlu'nun ihraç talebi sonrası sonucu beklemeden geken istifa süreciyle ile devam eden süreç AKP içerisindeki çözülmeyi daha da tetikliyor. Ve belli ki bu kırılma sadece AKP içiyle sınırlı kalmayacak...

Kendi tabiriyle iktidarın "denge ve denetleme" mekanizması işlevini gören Bahçeli her ne kadar, "Siyasette yeni arayış ve partileşme çabalarının ölü doğmaktan başka şansı olmayacak" dese de, Erdoğan'ın"ümmeti bölüyorlar" açıklamasından pek de öyle olmadığı anlaşılıyor.

Davutoğlu- Babacan ne yapmak istiyor?

İlk demeçlerinde "ekonomik ve finansal istikrar, katılımcılık, diyalog" gibi kavramları öne çıkaran Gül destekli Babacan ekibi, yerli ve yabancı sermayenin rahatsızlıklarına göz kırparken, "insan hakları, birlik-beraberlik, iklim krizi" gibi genel düzelemdeki sorun alanlarına sarılarak toplumsal muhalefetin hassasiyetlerini liberal programla buluşturma çabasında olduğunu gösteriyor.

Çeşitli sermaye gruplarının desteklediği Babacan, AKP içindeki rahatsızlıkları, toplumdaki genel rahatsızlıkla buluşturarak hem AKP tabanı içerisinden hem de daha geniş kesimlerden destek almayı hedefliyor. Yakın zamanda TOBB Başkanı'nın"Dünyanın en büyük ekonomileri arasına girmeyi hedefliyoruz ve bunu

da ancak kimseyi ötekileştirmeden, birlik ve beraberlik içinde sağlayabiliriz" cümleleri de Babacan'a gizliden göz kırpar nitelikte.

Davutoğlu'nun deklarasyonu ise hedefin doğrudan AKP tabanındaki dindar-muhafazakar kesim olduğunu net ifade ediyor. "3 yıl sustum, artık konuşma vakti" diye sansasyonel açıklama yapıverince, AKP içerisinde yürüttüğü politikaların sonuçlarından muaf olacağını düşünüyor herhalde. Suriye'de gelinen nokta, Kürt illerinde yürütülen savaş politikalarının hepsinde imzası olan Davutoğlu, bıraktığı yerden yeniden başlayacağının hayallerini kuruyor olmalı.

Susamayanların safı belli...

"AKP fabrika ayarlarına dönmeli" söylemini dolaşıma sokan yeni partiler belli ki, AKP/Erdoğan'ı sağdan kuşatarak daha da zayıflatmayı hesap ediyorlar. Aynı zamanda İyi Parti-Saadet Partisi-Babacan-Gül'den oluşan bir sağ koalisyonun oluşması, CHP ile de temaslarda bulunarak erken seçimi zorlaması da olasılıklar dahilinde.

Gel gelelim ki her iki partinin de ortaklaştıkları noktalar çok açık değil mi? İşçi, Kürt, kadın, Alevi, doğa düşmanlığı zemininde ortaklaşan bu yapılar, AKP/Erdoğan'ı bir nebze zayıflatabilir belki ama toplumsal dinamikler açısından renkleri bellidir.

Babacan "Biz de susmadık. Susamadık." diyerek malum şarkıya atıfta bulunsa da gölge edecek cürümü de yok. Zira susamayanların safları tam olarak onların karşısında oldukça net.

POLİTİKA

Demokratik cumhuriyet, zihinlerde tasarlanmış bir olasılıktan ziyade, bugünkü duruma son verecek olan maddi bir olasılık olarak beliriyor

Demokratik cumhuriyet günceldir

Gezi ve 7 Haziran momentleri geçmişte olmuş bitmiş olaylar değil, zaman içinde hareket eden ve ileriye doğru ucu açık bir şekilde gelişen sıçramalardı. Gezi'de "Hiçbir şey eskisi gibi olmayacak" sloganı öznelerin bu momentlere dair sahip oldukları bilinç düzeyinin berraklığının enfes bir ifadesiydi.

Hasan Durkal

İncelenen şey olarak ülke gerçekliği, içinde yaşadığımız dünyanın bütünselliği içerisinde, ilişkisel olarak dünya sistemine entegre, bu sistem tarafından belirlenen, ama aynı zamanda bu sistemi de belirleyen (içsel ilişki bu ikili ilişkiyi gerektirir) bir başka somut bütünlük olarak tanımlanabilir.
Tarih içerisinde türlü dönemeçlerden dönerek, dünya sistemindeki değişimlere bağlı olmanın yanı sıra aynı zamanda içeriden de türlü etkenler tarafından değişime zorlanarak bugünlere gelen Türkiye Cumhuriyeti Devleti tarihsel bir moment üzerinde durmakta.
Somut gerçeklik, bizlere türlü olasılıkların bir arada olduğunu fısıldıyor.

Gelişimin zenginliği

Gelişim, dünyayı zenginleştirir. Her ne kadar günümüz koşullarında faşist ya da faşizan iktidarlar başa geçse de, savaşlar, ekolojik felaketler, siyasal krizler vb gibi olgular insanlık ve gezegen açısından büyük yıkımlar yaratsa da ve daha birçok yıkımdan bahsetmemiz mümkün olsa da, bu, gelişimin zenginleştirici yönünün yadsınacağı anlamı taşımaz.
Geçmişi anımsatan ya da sürekli başa dönen bir döngüye benzeyen bir durumda olduğumuz hissine kapılsak da bu doğru değil. Olan şey, başlangıç noktasına ya da eskiye yüksek bir aşamada, zenginleşmiş bir şekilde dönülmesidir.
Birincisi proletarya git gide artan nüfusu ve küresel yayılımıyla ortaya çıktığından bu yana büyük bir yıkıcı potansiyel taşımaya devam ediyor. Proletarya gelişimin bugünkü aşamasında yeni biçimler kazandı, işbölümü açısından daha fazla parçalandı, 19. ve 20. yüzyıllardaki konumunu nesnel olarak içererek aştı.
İkincisi önemli ölçüde geç kapitalizmin çelişkilerinden kaynaklansa da, aynı zamanda insanlığın ortak birikimlerinin birer ürünü olarak da ortaya çıkan yeni toplumsal hareketler, işçi sınıfı hareketiyle kesişim noktaları taşıyorlar. Türlü konularda hassasiyetler taşıyan ekolojik hareketler, dünya genelinde kitlesel-leşen ve etki alanı git gide artan kadın hareketleri, LGBTİ hareketleri, kent ve kır yoksul hareketleri, yerli hareketleri vb hareketler gelişimin zenginliğinin birer ürünü olarak tarih sahnesine çıkan yeni özneleşme biçimleri olarak belirdiler.

Tarihin uyanış anı

Birinci ve ikinci kategorilerde aktarılan özneler, kapitalist dünyanın yarattığı türlü krizler tarafından zorlanmakta ve kapitalizmin görece daha serbest hareket ettiği dönemlere nazaran dünya genelinde bir toplumsal statüko krizi açığa çıkmakta.
Öncesi olmakla beraber, 2008 krizi sonrası hem kapitalist hülyalar son buldu hem de dünya çapında halk ayaklanmaları baş gösterdi. Dünya çapında ezilenlerin henüz el yordamıyla hareket ettikleri ve çıkış yolu aradıkları bir anda hareket ediyor olmalıyız.
Belki de geniş bir tarihsel uyanış anındayız ve bu anda halk güçleri kimi zaman ön plana çıkarken kimi zaman da geri plana düşebiliyorlar. Sonuç olarak zengin bir özneleşme sürecinde olduğumuz anlaşılıyor.
Şimdi dünya genelindeki tablodan Türkiye'deki tabloya geçebiliriz.

Mikro düzey: Türkiye ölçeğinde bir bakış

Türkiye, somut dünya bütünlüğüne içsel bağlarla bağlı. Kapitalist birikim krizleri, siyasal temsil krizleri, ekolojik krizler vb krizlerin yarattığı etkiden doğrudan etkilenmekte. Çünkü bütünsellik bunu gerektirir. Dolayısıyla dünya genelindeki sınıflar savaşının ve antikapitalist hareketin etkilerinin buralarda hissedilmesi kaçınılmaz.
Ancak tek etken bu değil. Somut bütünlüğü oluşturan her faktör aynı zamanda kendi iç dinamikleri tarafından belirlenen bir başka somutu temsil etmekte. Türkiye ölçeğinde başta işçi sınıfı olmak üzere tüm halk güçleri tarih boyunca despotik yapı tarafından örselenmiş, darbelenmiş, güdükleştirilmiş ve engellenmiş olsa da, bu durumun kısır bir döngü şeklinde tekrar ettiğini iddia etmek büyük bir hata.
Bunun birkaç nedeni var. Evvela gelişimin zenginleştirici eğilimi ile zenginlik ve çeşitlilik sonucu açığa çıkan özneler birbirleriyle daimi bir şekilde karşıtlıklı olarak özümseme eğiliminde oluyorlar ve bunun pratik sonuçları açığa çıkıyor. Bunun ilk büyük patlaması Gezi isyanında oldu. Ardından 7 Haziran momenti bir diğer sıçrama noktası oldu. Bu momentler geçmişte olmuş bitmiş olaylar değil, zaman içinde hareket eden ve ileriye doğru ucu açık bir şekilde gelişen sıçramalardı. Gezi'de "Hiçbir şey eskisi gibi olmayacak" sloganı öznelerin bu momentlere dair sahip oldukları bilinç düzeyinin berraklığının enfes bir ifadesiydi.

Demokratik cumhuriyet olası

7 Haziran'ı takip eden geri çekilme dönemleri, kendiliğinden ortaya çıkan yeni toplumsal dokunun örgütsüzlüğünü fırsat bilerek buraya yüklenen faşist kliğin el yükseltmesinin bir sonucuydu. Ama gelin görün ki başarılı olamadılar. Aslında hem oldular, hem de olmadılar. Halk hareketini geri çekilmeye zorlayabildiler ama istedikleri rejimi tam anlamıyla kurumsallaştıramadılar.
Şimdi Türkiye'de başta işçi sınıfı olmak üzere halk güçlerinin önünde üç seçenek var: kendi yolunda ilerlemek, faşizme yenilmek ya da restorasyona razı olmak. Zenginleşmiş/çeşitlenmiş mücadele pratiğinin sunduğu çeşitlilik sonucunda ortaya çıkan özneleşme biçimleri, birbirlerini özümseyerek yeni bir toplumu doğurabilir/hatta doğuruyor da. Türkiye'deki siyasal rejim sorunu işçi sınıfı öncülüğünde kadınların, ekolojistlerin, Alevilerin, Kürtlerin, yoksulların LGBTİ'lerin, gençlerin ve diğer öznelerin birbirlerini özümsedikleri bir demokratik yapının ihtiyacını aciliyetli kılıyor. Demokratik Cumhuriyet bu öznelerin daha özgür gelişecekleri bir ortamı sağlayabilir.
Bu zihinsel olarak tasarlanmış bir şey değil, var olan siyasal sorunların çözümünün ifadesidir.
Düzenin restorasyonunu sağlamayı amaçlayan güçlerin ya da her istediğini yasal gücüyle yapmaya muktedir olduğunu sanan faşist kliğin hesaba katmadığı bir nokta var. Yukarıda da belirtmiştik. Hiçbir şey eskisi gibi olamaz. Başlangıç noktasına tekrar dönüldüğü sanılsa bile daha zenginleşmiş, daha çeşitlenmiş ve muhtemelen daha fazla kopuş eğiliminde olmuş bir konuma geçiyor halk güçleri. Demokratik Cumhuriyet bu yüzden olasıdır. Çünkü kitlelerin taleplerini karşılayabilecek maddi bir gerçekliktir ve şimdilik el yordamıyla da olsa kitlelerin talebi budur.

Erdoğan devleti "bizi" rehin aldı!

Bir çeşit "deus ex machine" (gökten inen makine tanrı) hadisesi yaşanıp dengeler tepetaklak olmadığı sürece Erdoğan'a kafa tutmayacaklar. Bu nedenle yapıyı Erdoğan Rejimi diye anmak ve faturayı O'na kesmek en doğrusu.

Samet Haytacı

90'lar boyunca ekonomik ve siyasi istikrarı sağlayamayan, rüşvet ve yolsuzlukla yozlaşıp mafyalaşan, tüm bileşenleriyle köhnemiş olan devlet; 1999 Marmara Depremi ve 2001 Ekonomik Krizi ile iyice dibe çökmüştü. Enkazın başında bitiveren egemen güçler, sermayenin ve neo-liberal çağın ihtiyaçlarına cevap verebilecek "yeni bir hikâye" istiyordu.
Yeni hikâyenin toplumdan teveccüh görebilmesi için öncekine göstermelik de olsa bir final tertip etmek gerekliydi. Yakın zamana kadar zikredilmesi sakıncalı olan "Derin devlet" kavramının bir anda popüler ve konuşulabilir olması bu kapsamda değerlendirilebilir.

Yeni hikâye yine hikâye

AKP yıllar içinde güçlendikçe müttefiki Gülen Cemaati'nin de yardımıyla devletin kritik merkezlerinde etkin olan Kemalist kadroları tasfiye ediyor ve boşalan koltukları kendi kadrolarıyla dolduruyorlardı. Tüm bunlar 90'ların derin devletiyle hesaplaşma kisvesi altında olup bitiyordu.
90'ların ülkücü-muhafazakâr bileşimi "derinleri" ise bu tasfiye sürecini epey hafif atlatıyordu. Kemalist vesayet dillerden düşmezken Susurluk'tan pek söz edilmemiş, kontrgerilla örgütü olan Jitem'in üzerine gidilmemiş, Hizbullahçılara af çıkarılmıştı.
2012'de Hakan Fidan'ın ifadeye çağırılmasıyla başlayıp 2016'da en ölümcül düzeye ulaşan AKP-Cemaat kavgası devlet içinde büyük bir kırılma daha yarattı. Cemaatin tasfiyesi ile beraber Erdoğan rejimi yeniden yapılanıyordu.
90'ların devlet fraksiyonları geri dönmüş (bir kısmı belki de hiç gitmemişti) ve cemaatin boşalttığı yerlere oturmaya başlamışlardı.

Kim kimin hamisi?

Yakın tarihte yaşanan politik kırılmalar ülkemizde devletin ve derin devletin anlamını değiştirdi. Derin devlet mefhumu başlı başına bir devlet rejimi formuna büründü ve en tepesinde Erdoğan'ın mutlak hakimiyetle oturduğu bir yapı halini aldı.
Evet otuz yıldır düzene bir şekilde yön vermiş devlet fraksiyonları; bugün Erdoğan ile birlikte tekrar sahnedeler.
Ancak bu güçler artık devletin sahibi değiller. Son kertede Erdoğan'ın belirlediği konjonktürel stratejilerde kendilerine iş düştükçe çıkıp rollerini oynuyor ve rejim içi ağırlıklarını artırmaya çalışıyorlar.
Rejim içindeki diğer kliklerle rekabet ederken Erdoğan'ı huzursuz edecek çıkışlardan kaçınıyorlar. Daha büyük "arzularını" da Erdoğan sonrasına saklıyorlar.

Mitleşmiş lider sendromu

Devlet içinde rakipsiz ve dokunulmaz olmak Erdoğan'ı mitleştiriyor. Erdoğan mitleştikçe kritik fay hatlarının üzerinden yürüttüğü iç ve dış politikaları o bilindik pragmatizmi ile örme konusunda daha fazla özgürlüğe sahip oluyor. Ülkeyi olmadık tehlikelere sürüklüyor, kendisi de sık sık yalpalıyor ancak aşağı çeken olmadığı için halen ayakta kalabiliyor.
Güncel durumda devletin de derin devletin de başı Erdoğan. Devlet içinde hiçbir grup onu rehin alacak, kandıracak, istemediği işlere sokacak güçte değil.
Bir çeşit "deus ex machine" (gökten inen makine tanrı) hadisesi yaşanıp dengeler tepetaklak olmadığı sürece Erdoğan'a kafa tutmayacaklar. Bu nedenle yapıyı Erdoğan Rejimi diye anmak ve faturayı O'na kesmek en doğrusu.

POLİTİKA

Oğuzhan Kayserilioğlu

Egemenler arasında şekillenen güç alanları bir yandan uzlaşma zemini yoklarken, diğer yandan birbirlerine karşı fırsat kolluyorlar

Saray'da toplantı

Ne yapsalar kan kaybını durduramadıkları için, Bahçeli'nin açıkça dillendirdiği "iç savaş" tehdidi ve Suriye-Irak coğrafyasındaki "dış savaş" yoklamalarından, başka ülkelerde faşizmin inşası süreçlerinde yaşanan türden özel türden provakasyonları da deneyebilecekleri anlaşılıyor.

1. sayfadan devam (...)
Evet, "gerilim" kaçınılmaz hem de artarak sürecek; ama "kontrolsüz" değil, "halkın kullanımına kapalı" bir tarzda, sisteme zarar vermeyecek uygun bir yapıya büründürülerek sürdürülmeye çalışılacak.

Uzlaşmanın tarafları ve hedefleri

Taraflar kendi hedeflerinden vazgeçmiş değiller, ama kendilerini var ettikleri devlet zemininde yaşanan krizin hepsini sakınımlı davranmaya zorladığı anlaşılıyor.
AKP-MHP bloğunun faşizmin kurumsallaşması sürecini hedefine vardırmaya güçleri şimdilik yetmiyor; ama vazgeçmiş değiller, rakip egemen fraksiyonun kendisiyle ortaklaştığı "Kürt düşmanlığı" üzerinden yol alarak faşizmin fiili inşasına meşruiyet, güç ve alan kazanmaya çalışıyorlar.
Ancak, ne yapsalar kan kaybını durduramadıkları için, Bahçeli'nin açıkça dillendirdiği "iç savaş" tehdidi ve Suriye-Irak coğrafyasındaki "dış savaş" yoklamalarından, başka ülkelerde faşizmin inşası süreçlerinde yaşanan türden özel türden provokasyonları da deneyebilecekleri anlaşılıyor.
Tabii ki, fırsat ve güç bulabilirlerse!
Faili IŞİD mensubunun bir zamanlar Ankara'nın lüks otellerinde MİT tarafından ağırlandığı iddia edilen Suruç ve Ankara katliamları sonuç almamış mıydı, benzerleri neden olmasın?
Evet, mevcut güç dengelerinden bakılırsa, öyle bir hamle yenilgilerini daha acılı hale sokmaktan başka sonuç yaratamaz gibi gözüküyor, ama faşizmin zaferi öylesi çılgınca hamleler yapmadan başka nasıl gerçekleşebilir ki?
Öte yandan, "Erdoğan karşıtı" egemen güçler/Batı ve yerel ortağı yerel sermaye-CHP ekseni de, merkezinde günümüz koşullarında sermaye birikiminin önünü açan bir tutumun olduğu farklı bir rasyonaliteye dayanan başka "hesapların" peşindeler.
Batı ve yerel sermaye güçleri, arkasında durup belirlemeye çalıştıkları CHP üzerinden yol alarak, Erdoğan'a "ayar vermeye", hizaya gelmezse de "itip düşürmeye" çalışmaktan vazgeçmiş değiller.
Erdoğan'ın yerel seçimlerdeki yenilgisi, karşısındaki bu güç alanına moral ve güç kazandırdı. Süreç bu zeminde akarsa bir biçimde iktidarlaşacakları-nı hesaplayan söz konusu güçlerin, zamanın mevcut durumu-gidişi bozmayacak bir yapıda kontrollü bir zeminde akmasını sağlamaya çalıştıkları ve hamle yapacakları en uygun anın gelmesini bekledikleri anlaşılıyor.
Hizmetleri göz önüne alınarak Erdoğan'a "yargılanmama", "Havuz'da" biriktirdiklerine el koymama ve hatta kendi siyasi hattını sürdürebilme sözü verilip, "Başkanlık" statüsü de seçime kadar ya da bir müddet için kabullenilmiş olabilir; Erdoğan'da, (HDP'liler hariç) seçilmiş belediyelere "saldırmamayı" kabul etmiş olabilir.
O arada, bu güçlerle aynı zeminde şekillenen Gül-Babacan inisiyatifinin partileşerek Erdoğan'ı daha da zayıflatması, Davutoğlu öncülüğündeki partileşmenin de aynı yönde hareket etmesi bekleniyor olmalıdır.

Bize söylendiğine göre, "soygun" falan da yapılmamış, şimdilerde ona masum bir ad takıldı, meğersem yapılan "israf" mış!

Egemenlerin aralarındaki farklılık

Egemenler içinde şekillenen iki karşıt güç alanı arasındaki temel farklılık, Erdoğan öncülüğünde kurulan yeni rejimin kendisinde değil, ama hangi biçime bürünüp nasıl işleyeceğinde düğümleniyor.
Evet, özellikle vurgulanmalı ki, "Başkanlık" sistemi, Erdoğan karşıtı egemen fraksiyonların da isteği ve kabulüdür.
O sistem, yerel sermayenin acil ihtiyacı!
Kriz koşullarında oldukça sıkışan sermaye güçleri, ayakta kalabilmek için, mümkün olan en az toplumsal ve yasal denetime hatta mümkünse hiçbir sınırlamaya tabi olmadan istediğince ve hızlı biçimde davranmak, itirazların engellendiği en yoğun sömürüyle güç kazanmak zorunda!
"Başkanlık" sistemi, onun bu tarihsel yönelimine en uygun ortamı sağlayacaktır.
Despotik devletin şimdilerde dengesini kaybetmiş iç fraksiyonlarının da böylesi bir yapıya uyum gösterecekleri ve onun içinde şimdi bozulan iç dengelerini yenileyebilmenin en uygun ortamını yakalayacakları açıktır. Zaten onlar başka ne isterler ki!
Baskı aygıtlarının daha yoğun ve denetlenmeden hızlıca işlemesi, keyiflerince koşturup istediklerini yapabilmeleri sistem haline dönüşecekse, çalsın sazlar vursun davullar! Ver mehteri ey Medya!
Sorun, yeni rejimin "Başkanlık" statüsünün Erdoğan tarafından kendisinin "imtiyazlı konumu" olarak yapılandırılmasında düğümleniyor. Erdoğan böylesi bir "Padişah" konumlanmasında ısrar ederken; sermaye güçleri ve CHP, o konumda, özel imtiyazlı bir kişi değil, Kılıçdaroğlu ya da İmamoğlu cinsinden "uslu" görevlilerin olması istiyor.

Erdoğan kabul eder mi?

Öyle anlaşılıyor ki, belediyeler üzerinden Erdoğan'a bir "teklif" yapılıyor.
Sadece malum toplantı değil, kazanılmış belediyelerde sergilenen pratikte de, sanki olası bir Erdoğan-sonrası dönemin eskizleri yapılıyor.
O eskizler, hem iktidara hazırlıktır hem de ama iktidarın yolunu "zahmetsiz" hale getirmek için Erdoğan'ın "yargılanma" ve kazandıklarını kaybetme korkusunu gidermek amaçlıdır.
Zaten, İmamoğlu, tıpkı Koç ailesiyle olan yakın "dostluğunu" olduğu gibi, seçilirse ne yapacağını da hiç gizlememişti ve şimdi de dediğini yapıyor.
AKP ile herkesin gözüne batacak derecede arsızca yürütülen soygun vanalarını sessizce kapatma dışında sorun yaşamamaya hatta işbirliği yapmaya özel dikkat ediliyor.
Zaten, bize söylendiğine göre, "soygun" falan da yapılmamış, şimdilerde ona masum bir ad takıldı, meğersem yapılan "israf" mış! Erdoğan meşru devlet başkanı olarak görülüyor, randevu talep ediliyor, davet edilince de adeta koşarak gidiliyor, görüşme gülücüklerle süsleniveriyor.
"Korkma" deniyor AKP'ye, "Genel seçimlerde kaybettiğin zaman da böyle yapacağız!"
Elbette, denenip-yoklandığı görülen sınırlı "uzlaşma", deyim yerindeyse "çakallar" arasında yaşanıyor ve "dostlar" arasındakine hiç benzemiyor.
Uzlaşmayı yoklayan egemen fraksiyonların aynı zamanda birbirlerinin açığını kolladığı ve uygun koşulların oluştuğunu gören tarafın diğerinin ayağının altına muz kabuğunu atıvermekte tereddüt etmeyeceği açıktır.
İmamoğlu'nun, Erdoğan'la tartışarak güç ve zaman harcamak yerine, "iyi" belediyecilik yaparak, rüşvet ve soygunu en aza indirgeyerek ve halka kimi hizmetleri ulaştırarak kendi alanını güçlendirmeye çalışacağı anlaşılıyor.
İmamoğlu, Kürt siyasal hareketi ve kimi sosyalistler tarafından, başka umutlarla değil, Erdoğan'ın faşist kurumsallaşmasını durdurmak ve mümkünse çözmek amacıyla desteklenmişti; eh, birden harekete geçen yeni politik süreçler üzerinden olup biteni herkes görüyor, doğrusu hiç de yanlış yapmadık!
İstanbul ve Ankara belediyelerinin AKP tarafından, Adana ve Mersin'in de MHP tarafından kazanıldığı bir Türkiye ile şimdiki Türkiye arasındaki fark önemsiz mi sizce?

CHP'de neler oluyor?

Babacan "merkez sağ" ama "sol" dâhil "herkesi" kucaklayan bir sermaye partisi kurmaya çalışırken, CHP de "merkez-sol" ama "sağ" dâhil herkesi kucaklayan bir sermaye partisi olmaya evrildi-evriliyor.

Deniliyor ki, yanıp bittiği sanılan CHP küllerinden yeniden doğdu!
Acaba gerçekten öyle mi? Gözümüzün önünde yanıp tükenen CHP yerel seçimler sürecinde yeniden mi diriliverdi?
Yüzeysel bakılırsa gerçekten de öyle görülecektir; ama derin ve ayrıntılı bir bakış, yeni bir CHP'nin kendisini var etmeye çalıştığını görebilecektir.
Evet, zarf aynı da ya mazruf?
Elbette, şimdi içinde bir eğilim olarak var olan eski halinden kimi izler taşıyacak, ama yeni CHP artık bir "devlet partisi" değil, tarihsel olarak ilişkili olduğu kimi devlet fraksiyonlarıyla bağını korusa da esas olarak sermayenin rasyonelleriyle bütünleşmeye çalışan bir "merkez sol" partidir.
Deyim yerindeyse, Babacan "merkez sağ" ama "sol" dâhil "herkesi" kucaklayan bir sermaye partisi kurmaya çalışırken, CHP de "merkez-sol" ama "sağ" dâhil herkesi kucaklayan bir sermaye partisi olmaya evrildi-evriliyor.
O evrilmenin ilk ve ürkek adımlarını "paraşütle" CHP'ye indirilen Kılıçdaroğlu atmıştı, şimdi İmamoğlu ürkekliği üzerinden atmış ve kendine güvenli bir tutumla sonuca ulaşmaya çalışıyor, aynı isim altında yeni bir yapı CHP'de hâkim hale getirildi-getiriliyor.

Aynı fidanın sağ ve sol dalları

Günün koşullarının egemenleri iki ANAP ve iki Özal çıkarmaya zorladığı anlaşılıyor, ya da günün koşulları onları doğuruyor ve egemenler yeni duruma uyum sağlayıp kontrole almaya çalışıyor. Aslına bakarsanız iki süreç aynı anda hareket ediyor ve henüz hiçbir şey netlik kazanmış değil.
O arada, çözülen AKP'den kopan ana eğilim Babacan olurken Davutoğlu'nun da kendisine alan açmaya çalışması gibi, parti içi bir eğilime doğru büzüşen eski CHP'den çıkan yeni CHP'de ana eğilim Kılıçdaroğlu-İmamoğlu ekseni olurken, halkçı ve demokrat olmaya yatkın başka bir eğilim de Kaftancıoğlu'nun önderliğinde kendisini var etmeye çalışıyor.
Eski CHP'nin hepsi son tahlilde devlete ve onun malum despotik "kırmızı" çizgilerine sımsıkı bağlı "solumsu şeylerinden" farklı olarak, Kaftancıoğlu'nun şahsında, henüz sermayeden kopuşamasa da emekçinin hakkına da saygı duyan, Kürtlere ve kadınlara yapılan baskılara ve doğanın yıkımına karşı çıkan özel bir duruş oluşuyor.

POLİTİKA

Her şeyin güzel olabilmesinin garantisi halkın örgütlü gücü

CHP: Her güzel şeyin bir sonu var!

Her şey apaçık gözler önünde yaşanıyor. CHP'nin halka gösterdiği serap beklenilenden de kısa sürüyor. Her adımlarında gittikleri yol belirginleşiyor.

Erkan Gökber

CHP, sermayenin istemleriyle uyum içinde yeniden yapılanıyor. Kılıçdaroğlu sürecin başından beri kendisine biçilen rolü oynuyor. Kökleri devletin kuruculuğuna uzanan CHP'nin dallarında Yenikapı ruhunun meyvelerinden başka bir şey yok.

31 Mart -23 Haziran süreci içinde yükselen umutlar "Her şey çok güzel olacak" sloganıyla geniş toplum kesimlerinde yankısını bulmuştu.

Ve Bahar geçti, geldi Sonbahar... "Hayaldi gerçek oldu" duygusu yaşatan günlerin ardından şimdi parlak sloganlar silikleşirken kalan boşlukta "her şey buraya kadar mıydı?" sorusu belirginleşiyor!

"Bayram havası"

Genel seçim havasında geçen seçim öncesi ve sonrasıyla, emekçilerin beklentilerini büyütürken, ezilenlerin yerleşik umarsızlığının dağılmasına vesile oluyordu. Hayal etmesi güzeldi... CHP birçok bölgede AKP'yi alaşağı ederken, HDP'nin belediyeleri kayyumlardan geri kazanmasıyla bir "bayram havası" yaşandı.

CHP ilk kez kendi yapısal sınırlarını aşan geniş kitlelerin beklentileriyle buluşan bir siyasi sonuç aldı.

Ne Erdoğan'dan köşesine çekilmesini ne de CHP'den demokratik cumhuriyet inşa etmesini bekleyemeyiz. Siyaset adlı bu oyunda birbirlerini gözettiklerini, bir tahteravallinin iki ucu gibi birinin inip birinin kalktığını görüyoruz. Orta nokta devletin bekası olunca yanyana geliveriyorlar.

Kılıçdaroğlu'nun, 19 Mayıs'ta Bandırma Vapuru üzerinde, rejimin Yenikapı ruhunu tazelediği beka resmine girmek için hazır bulunması bunun göstergesi.

CHP Saray'da kayyumlarla aynı masada

Burjuva siyasetinin sembolik bir diğer mesajı da geçtiğimiz günlerde sarayda Belediye Başkanları ile verildi.

Toplantının -İmamoğlu'na verilen "kırık sandalye" mesajı hariç- büyük harmoni ve hoş sohbetler içinde geçmesiyle verilen fotoğraf yine bir uzlaşı ve beka göstergesiydi. Ayrıca CHP'li başkanların, HDP'li seçilmiş Büyükşehir Başkanları yerine atanan kayyumlarla aynı kadrajda yer alması uzlaşı karşılığında neye sessizce onay verildiğini gösteriyordu.

Kılıçdaroğlu'nun YSK darbesinden, İstanbul seçimlerine, Kayyum darbesine takındığı "sokağa çıkmayın" uzlaşmacı tavrı sarayda kayyumlarla buluşmayla perçinlenmiş oldu.

İmamoğlu sarayda Kaftancıoğlu mahkemede

Aynı anda başka yerde, İstanbul CHP İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu'na sadece attığı tweetler yüzünden 5 ayrı suçtan 9 yıl 8 ay 20 günlük hapis cezasının jet hızıyla verildi.

Seçim galibiyetinin mimarlarından Kaftancıoğlu, İl Başkanı seçildiği günden beri Erdoğan'ın hedef tahtasında, partisinde ise halkçı, demokratik çizgisiyle tutarlı bir hattın ağırlık merkezinde. CHP bir yandan sarayda Erdoğan'la denge kurarken, bir yandan Kaftancıoğlu'nu ne kadar sahiplenebilir?

CHP'nin halka ne faydası var?

Egemenlerin hesapları ile halkın beklentileri arasındaki farklılığı gizlemek zorlaşıyor.

Burjuva siyasetinde eskiden "yalan", "inkar" vardı, şimdi bunların yerini "pişkinlik" aldı. Her şey apaçık gözler önünde yaşanıyor. CHP'nin halka gösterdiği serap beklenilenden de kısa sürüyor. Her adımlarında gittikleri yol belirginleşiyor.

CHP'nin kazanması halktan çok sermayeye yarıyor. En son İBB Genel Sekreterliğine getirilen Yavuz Erkut'un, Koç'un 1. numaralı işletmesi TÜPRAŞ'ın eski CEO'su olması, sermayenin kartal pençesini İstanbul'a geçirdiğinin bir ifadesi sayılır.

Hava "her şey çok güzel olacak"tan, "her güzel şeyin bir sonu vardır"a dönebilir. O durumda iş zaten olması gerektiği gibi yine başa düşüyor.

Akşener fırsat avında

CHP ile yapılan ittifaktan kaynaklı "faşizan" çizgisini soluklaştıran ve "ılımlı" bir görünüşe bürünen İYİP, sızamadığı Karadeniz ve İç Anadolu'daki kitlelere Babacan ve Davutoğlu'nun açacağı çatlaklardan ulaşmayı planlıyor.

Hasan Feramuz

"Türkiye'ye Çok İyi Gelecek" sloganıyla yola çıkan İyi Parti (İYİP), kendisine bile iyi gelemeden oldukça hareketli olan siyasal ortamda yalpalamaya devam ediyor.

Bahçeli'nin "daveti", 30 Ağustos resepsiyonunda Akşener'in Erdoğan'la verdiği poz, Babacan'ın yolunu çizmeye başlaması da bu yalpalamaların devam edeceğine ve İYİP'in gideceği rotayı kendisinin değil, "büyüklerin" belirleyeceğine işaret ediyor.

Somut" paylar gerek

Geçtiğimiz günlerde "anahtar partiyiz" diyen Akşener, bu yalpalamanın aslında "nemalanma" güdüsüyle yapıldığını ifşa etmiş oldu.

31 Mart seçimlerinde oluşan tabloyla iştahı kabaran Akşener, bir il belediyesi bile alamamayı telafi etmek için "kilit" rol oynadığı büyükşehir belediyelerinden payını istiyor.

Bu payı da iktidar ve sağa biraz daha yaklaşarak, bir nevi "tehdit" yoluyla edinmeyi istediği görülüyor.

Akşener'i pay istemeye iten bir diğer neden ise partide yaşanan gerilimler. Her ne kadar barajı geçmiş ve içinden çıktığı MHP'ye yakın bir oy almış olsa da beklenen kitleselliğe hâlâ yaklaşamadı. Üstelik yaklaşma ümidi de neredeyse yok. Dolayısıyla Akşener, iç konsolidasyonu sağlayabilmek için bir an önce partisine "somut" şeyler vermesi gerektiğinin farkında.

Babacan faktörü

Akşener'in "sağa" biraz daha kırmasının bir diğer nedeni de Babacan ve Davutoğlu'nun açacağı alandan faydalanma isteği. CHP ile yapılan ittifaktan kaynaklı "faşizan" çizgisini soluklaştıran ve "ılımlı" bir görünüşe bürünen İYİP, sızamadığı Karadeniz ve İç Anadolu'daki kitlelere Babacan ve Davutoğlu'nun açacağı çatlaklardan ulaşmayı planlıyor.

Kayyımları sadece usûlen eleştirerek "özünü" unutmadığını gösteren İYİP, böylece bu kitlelere siyaseten yabancı olmadığını ispatlamaya çalışıyor.

Diğer yandan İYİP, tefeci-bezirgân kökenli "yerel" burjuvaziye de AKP-MHP ittifakı çöktüğünde MHP'nin sağladığı talanları sağlamayı vaat etmekle birlikte, özellikle Batı sermayesiyle kopan bağları tekrardan kurabileceğini göstererek kendi yanına çekmeye çalışıyor.

Bu noktada özellikle Babacan ile kurulacak ittifak ve sağlayacağı alan önem kazanıyor.

Çünkü Babacan'ın finans-kapitalle olan organik bağa İYİP'in tek başına ulaşamayacağı "cigerleri" sağlayabilme ve böylece MHP'nin kitlelerini İYİP'in "çalabilme" olasılığı yüksek.

İYİP ve Akşener'in var olabilmeleri kendi eylemlerinden öte "büyüklerin" ortaya koyacağı oyunda oluşacak rollere bağlı gözüküyor.

Bu da Akşener'i "kırmızı çizgi" demeden" her türlü fırsatı kollama ve elde etmeye itiyor. Böylece "yalpalama" bir yandan İYİP ve Akşener için varoluşsal bir anlama bürünürken diğer yandan Türkiye sağının "makûs talihi" olmaya devam ediyor.

Mülteci sorunu mu mültecilerin sorunları mı?

İktidar bloku, toplumun bütününe dayatmaya çalıştığı; düşük ücretlere esnek ve güvencesiz çalışma, kadın düşmanı politikalar ile kadınların beden ve emek sömürüsünün en yüksek noktaya getirilmesi gibi meseleleri mülteciler üzerinden uygulamaya koyarak meşrulaştırmış oluyor.

1. sayfadan devam (...)

Arzu Küçük

2011'den itibaren kitlesel olarak Türkiye'ye gelmek zorunda bırakılan mültecilere karşı, sistemli olarak yayılan onlarca yalanla manipüle edilen toplumda, mülteci karşıtlığı çok tehlikeli boyutlara geldi.

İktidar, söylemleriyle bu süreci körüklüyor, mültecilere yönelik saldırılara göz yumuyor, 20 Ağustosta'ki mültecilerin hukuksuzca geri gönderilmesi meselesinde olduğu gibi daha ileriye taşıyor.

Mültecilere yönelik tacizler, saldırılar ve linç girişimlerinin itici gücü olan; toplumsal çürüme, milliyetçilik, ırkçılık da iktidar desteğiyle topluma yayılıyor.

Mülteci karşıtlığı kimlere yarar?

Mülteci düşmanlığı üzerinden toplumda yükseltilen bu faşizm, en çok sermayenin ve iktidar blokunun elini güçlendirdi.

İktidar; faşist politikalarla tabanını konsolide ederken ekonomik krizi de manipüle etme amacıyla mültecileri nefret nesnesi haline dönüştürüyor.

Toplumun bütününe dayatmaya çalıştığı; düşük ücretlere esnek ve güvencesiz çalışma, kadın düşmanı politikalar ile kadınların beden ve emek sömürüsünün en yüksek noktaya getirilmesi gibi meseleleri mülteciler üzerinden uygulamaya koyarak meşrulaştırmış oluyor.

Sermaye ise kölelik koşullarında çalıştırdığı mültecilerden büyük kar ediyor. Patronların bu denli ucuz emeğe ulaşabilmesi, Türkiyeli işçilerin ya işsiz kalmalarına ya da hak ettikleri ücretlerin çok altına razı olmak zorunda kalmalarına yol açıyor.

Yaratılan faşist manipülasyonla, işçilerin öfkesinin sermaye yerine mültecilere kanalize edilmesi işçi sınıfı içinde aşılması zor duvarlar örülmesiyle sonuçlanıyor. Bu durum, işçilerin birlikte mücadelesinin önüne geçerek sermayeye ciddi sömürü alanları açıyor.

Mülteci karşıtlığı

Mülteciler, çok düşük ücretlere uzun ve belirsiz mesai saatlerinde çalışmak zorunda bırakılıyor. Her an saldırıya uğrama veya savaşın devam ettiği Suriye'ye geri gönderilme tehdidi altındalar.

Çok erken yaşta çalışmak zorunda kalan mülteci çocuklar, artı değer sömürünün en vahşi haline mahkum ediliyor. Evlilik adı altında "istismar" edilen Suriyeli kız çocuklarının sayısındaki yükseliş de devasa boyutlara ulaşmış durumda.

Kendi aileleri içinde kadın olmaktan kaynaklı her türlü erkek şiddetiyle karşılaşan mülteci kadınların ise başvurabilecekleri hiçbir merci yok.

Öte yandan, toplumda hortlatılan mülteci karşıtlığı yüzünden oldukça savunmasız bırakılan kadın ve çocuklar; kamusal alanda taciz, tecavüz, istismar ve şiddetin türlü biçimlerine maruz kaldıklarında kendilerini savunma olanakları çok sınırlı kalıyor ve genelde yalnız bırakılıyorlar.

Ortak yaşam pratikleri

Mülteciler için "misafir" gibi muğlak tanımlar ortadan kaldırılarak hak temelli hukuki düzenlemeler yapılması, mahallelerde birlikte yaşam pratikleri inşa edilmesi, mültecilerin kendi kültürlerinden kopmadan insanca yaşayabilmelerinin sağlanması için mücadele etmek gerek.

Şiddete, istismara, tacize, tecavüze, çocuk işçiliğine, kölelik koşullarında çalışmanın dayatılmasına karşı ortak bir mücadele hattı kurmak elzem.

POLİTİKA

Hasan Feramuz

Demokratik Cumhuriyet etrafında kurulacak güç alanı cendereyi parçalayabilir...

AKP'nin çaresizliği: Kayyımlar

AKP-MHP bloğu içerideki "hegemonyasını" sürdürmenin, özellikle İstanbul, Mersin ve Adana gibi büyükşehir belediyelerini kaybetmesine neden olan ve "Batı'daki" demokrasi güçleriyle birleşen Kürt halkının iradesinin daha fazla "ileri" gitmesini engellemekle birlikte "Batı'daki" demokrasi güçlerinin de bu iradeyle yakınlaşmasını önlemekten geçtiğini farkında.

1. sayfadan devam (...)

Alınmayan "ders"

15 Temmuz darbe girişiminin ardından Yenikapı Mitingi'yle somutlaşan AKP-MHP bloğunun, faşizmi inşa etmek adına attıkları ilk adımlardan biri Kürt halkının iradesini ve direnişini sindirmeye, yok etmeye yönelikti. Bu nedenle artık klasikleşmiş olan baskılar, tutuklamalar, gözaltılar vb. yanı sıra belediyelere kayyımlar atanarak halkın iradesini yok etmek, halkçı bir yerel yönetimin nüvelerini tamamen ortadan kaldırmak hedeflenmişti.

OHAL'den kaynaklı olarak kayyımlara yönelik tepkiler o dönemde belli bir sınırlılık taşımış, fakat çeşitli biçimlerde kendini de göstermişti.

Nitekim biriken bu tepkiler ilk olarak 2017 referandumunda, ardından 2018 seçimlerinde kendini göstermiş ve nihai tokadını 2019 yerel seçimlerinde vurmuştu. Kayyım atanan belediyelerin büyük çoğunluğu halkın iradesiyle geri alınmış, üzerine büyükşehirlerde de AKP-MHP bloğuna dersi verilmişti.

Engelleme çabaları

Fakat AKP-MHP bloğunun, verilen bu dersi "yaşanmamış" saymak için tekrardan kayyım hamlesine başvurmaktan imtina etmemesinin altında yatan temel neden ise halkın iradesi.

Faşizmin inşasının önündeki en önemli engellerden biri olan Kürt halkının iradesini yok etmek hem ülke içerisindeki siyasal durumdan hem de bölgedeki güç ilişkilerinden dolayı AKP-MHP bloğu için hayati bir nitelik taşıyor.

AKP-MHP bloğu, içerideki "hegemonyasını" sürdürmenin, özellikle İstanbul, Mersin ve Adana gibi büyükşehir belediyelerini kaybetmesine neden olan ve "Batı'daki" demokrasi güçleriyle birleşen Kürt halkının iradesinin daha fazla "ileri" gitmesini engellemekle birlikte "Batı'daki" demokrasi güçlerinin de bu iradeyle yakınlaşmasını önlemekten geçtiğinin farkında.

Bunu da belediyeleri kriminalize ederek sağlamaya çalışıyor.

Fakat kayyımların kralları ve padişahları kıskandıran şatafatları ile Yenikapı ruhunun yeni temsilcileri "Cliolar", demokrasi güçlerinin daha da yakınlaşmasını sağlıyor.

Ters etki

Diğer yandan Fırat'ın doğusuna girip "vatan, millet, Sakarya" düsturuyla ekonomik krizi, devlet krizini vb. unutturup herkesi kendi arkasına dizmeyi başaramayan AKP-MHP bloku, sınırın altındaki iradeyle üstündeki iradenin birleşerek neo-Osmanlıcı hayallerinin köküne kibrit suyu dökülmesine mani olmaya çabalıyor. Fakat sınırın altındaki iradenin BM nezdinde kabul görmesi, bu çabanın giderek boşa düştüğünü gösteriyor.

Hem içeride hem dışarıda AKP-MHP blokunun varlığını sürdürmesine yardımcı olması beklenen kayyım hamlesi, halk direnişi sayesinde istenilen sonucu vermemekle birlikte bloğa da ters etkisini göstermeye başladı. Bu etkinin niteliğini ise halkın direnişinin sürekliliği ve gücü belirleyecek.

Halkın direnişi cendereyi aşıyor

Bir taraftan AKP-MHP bloğunun bitirmeye yönelik saldırıları, diğer taraftan CHP-Davutoğlu-SP'nin kendi alanlarına dolgu yapma çabaları arasında kalan HDP, bugüne kadarki mücadelelerin gösterdiği ve hala göstermeye devam ettiği üzere halka dayandığı takdirde bu cendereden kurtulabilir.

"Batı'da kaybettir, Doğu'da kazandır" sloganıyla 31 Mart seçimlerine girerek AKP-MHP blokuna büyükşehirlerin çoğunu kaybettirip kayyımların elindeki belediyelerin de çoğunu kazanan HDP, iktidarın arkası kesilmeyen saldırılarıyla karşı karşıya. Kayyımlar ve "annelerin" yanı sıra kapatılma olasılığıyla da karşı karşıya olan HDP, halkın direnişiyle bu hamleleri savurmaya devam ediyor.

İktidar yeminli

İktidar, seçim öncesi "vaadini" gerçekleştirerek Diyarbakır, Van ve Mardin büyükşehir belediyelerine kayyım ataması halkta büyük bir tepkiye yol açmakla kalmadı, bir ayı aşan bir direnişin de müsebbibi oldu.

Bu direnişin gücü, HDP ile yan yana görüntü vermekten imtina eden CHP'lileri Diyarbakır ve Mardin'e kadar getirtti.

Böylece iktidarın kriminalize etme çabaları boşa düşürülmüş olmakla birlikte HDP'yi kendisine muhtaç olarak gören ana muhalefet kısmen de olsa sokağı tatmış oldu.

Kayyım hamlesinin boşa düşmesinin ardından bir politik hamle olarak HDP binası önünde başlatılan otuma eylemleri ise iktidarın aslında bütünlüklü bir strateji güttüğünün göstergesi.

Annelerin ardından, bakanlar ve sarayın "sanatçılarının" birbiriyle yarışırcasına HDP il binası önüne gitmeleri bu hamlenin bir mizansenden öteye gidemeyeceğini işaret ediyor.

Elbette iktidarın HDP'yi boğma çalışmaları devam ediyor. Nitekim kısa bir süre sonra Kulp'ta 7 kişinin ölümüyle sonuçlanan patlamanın ardından Kulp Belediyesi'ne ışık hızıyla kayyım atanması da iktidarın HDP'yi "silene" kadar durmamaya yemin ettiğini gösteriyor.

Bölgeye yoğun "ilgi"

İktidarın HDP'yi bitirmeye yönelik hamlesine karşılık "muhalefetin" de HDP'yi güç alanına çekmeye yönelik hamleleri artıyor.

"Düğün" için Batman'a giderken şöyle bir Diyarbakır'a da uğrayan İmamoğlu Kayapınar Belediyesi'ne Atatürk portresi hediye ederek "desteğini" gösterirken, Muharrem İnce de Ahmet Türk ziyaretiyle 2023 (belki de daha önce) başkanlık seçim çalışmalarına başlamış oldu. Bu ikilinin yerel seçimlerde Kürtlerin "kazandıran" oylarını, olası başkanlık seçimi için kendisine almaya oldukça niyetli olduğu görülüyor.

AKP'den kopuşan Davutoğlu'nun da 7 Haziran-1 Kasım 2015 sürecinde "suçsuzluğunu" ilan etmesi, kayyıma "karşı çıkması" ve kendisine "Serok" denmesine sevineceğini ifade etmesi de gözünü ilk olarak bölgeye diktiğini imliyor. Keza Saadet Partisi'nin Genel Başkanı Karamollaoğlu'nun Kürtlere yönelik söylemlerini arttırması da gösteriyor ki bu ikili AKP'den HDP'ye yönelen "dindar" Kürtleri "kazanmayı" amaçlıyor.

Cendere kırılabilir

Bir taraftan AKP-MHP bloğunun bitirmeye yönelik saldırıları, diğer taraftan CHP-Davutoğlu-SP'nin kendi alanlarına dolgu yapma çabaları arasında kalan HDP, bugüne kadar olan mücadelelerin gösterdiği ve hala göstermeye devam ettiği üzere halka dayandığı takdirde bu cendereden kurtulabilir.

Halkla birlikte yürütülecek mücadelenin yanı sıra devrimci-demokrat-halkçı güçlerle Demokratik Cumhuriyet etrafında kurulacak güç alanı bu cendereyi parçalayarak halkların tarihinde yeni bir sayfa açma olasılığının yüksek olduğunu gösteriyor.

İdlib'de olmak tercih değil "zorunluluk"

Türkiye'nin başta İdlib olmak üzere Suriye'de bulunması, tercihten çok bir zorunluluk niteliği taşıyor. Fakat bu zorunluluk yandaş medyada bile artık yankı bulmayan "vatanın bekasından" öte sermayenin bekası için gerekli.

Suriye'deki savaşın sonuna doğru gelinirken Türkiye'nin neo-Osmanlıcı hayallerinin son külleri de atmosferin engin genişliğinde kaybolmak üzere. Fakat iktidar bu hayallerinden uyanıp gerçeklerin dünyasına dönmemekte ısrarcı. Elindeki "kozlara" sıkı sıkı sarılarak tekrardan parlamayı murat ediyor.

Kapıdaki "tehlike"

İktidarın elindeki en önemli "kozlardan" birisi İdlib'deki durum. Büyük kısmı El-Kaide'nin Suriye kolu Heyet Tahrir el Şam'ın (HTŞ) kontrolü altında olan İdlib bölgesi, Türkiye'nin gözlem noktalarının kuşatmasında.

Fakat diğer yandan bu kuşatma özellikle cihatçı gruplar için kalkan niteliği de taşımakta. Nitekim geçtiğimiz ay Suriye ordusunun Han Şeyhun'a kadar ilerlemesinden Türkiye'yi sorumlu tutan bu gruplar sınıra yürümüş ve Reyhanlı'yı "almakla" tehdit ederek "kalkanlık" durumunu "sorgulamışlardı."

Bu "sorgulama" Türkiye'ye duyulan güveni göstermenin yanı sıra prangalarına da işaret ediyor. Esad'ı devirme ve Şam'daki Emevî Camii'nde namaz kılma hayalleriyle çıkılan yolda elde kalan son "koz" bu cihatçı gruplar. Ki bu gruplar HTŞ'ye karşı varlık bile gösterememiş, kendilerini tamamen Türkiye'ye teslim etmişlerdi. Dolayısıyla Türkiye bu grupları "korurken" ister istemez HTŞ'yi de kolları altına almış oldu.

Yani İdlib'in bu gruplardan temizlenmesi demek, bunlardan arta kalanların Türkiye'yi bir cihatçı yuvası haline getirmesi demek. Ve bu durum gerçekleştiği taktirde zaten kırılgan olan Türkiye siyasal ortamının kaotik bir hal alması işten bile olmayacaktır.

"Tehlike" kapımızda ve kapımızı daha sık çalmaya başlıyor.

Sahada bulunma tutkusu

Ankara'nın gözlem noktalarına, ki Morek'tekinin kuşatma altında kalmasını göze aldı, sıkı sıkıya bağlanmasının nedeni de "sahada bulunma" tutkusu. "Sahada olmayan masada da olamaz" düsturuyla davranan iktidar, ne pahasına olursa olsun sahada kalmaya devam ediyor.

Sahada kalıp elde edilmek istenen sonuçlar öncelikle Fırat'ın doğusunun "temizlenmesi" ve böylece Türkiye'deki mültecilerin buraya "gönderilmesi".

Bu başarıldığı taktirde tekrardan Esad'ı devirme ve neo-Osmanlıcılığı diriltme hedefi güdülüyor. Bu nedenle Zeytin Dalı ve Fırat Kalkanı operasyonları ile İdlib'deki gözlem noktalarının arka planında bu hedefleri gerçekleştirme arzusu yatmakta.

Bu hedeflerin bir diğer ayağı ise inşaat tutkusu yani "ekonomi".

Astana Platformu'nun son Ankara zirvesinde de açıkça söylendiği gibi bu bölgelerin yeniden inşasında Türkiye'nin baş rolü kimseye kaptırmak niyetinde olmadığı görülüyor. Bu yollarla, ülke içindeki ekonomik krize ve sermayenin birikim krizine "dışarıdan taşıma suyla" çare arandığı anlaşılıyor.

Türkiye'nin başta İdlib olmak üzere Suriye'de bulunması tercihten çok bir zorunluluk niteliği taşıyor. Fakat bu zorunluluk yandaş medyada bile artık yankı bulmayan "vatanın bekasından" öte sermayenin bekası için gerekli.

Ve savaş sürdükçe asalak, talancı, yağmacı karakterli Türkiye sermayesi bu zorunluluğunu "vatan, millet, Sakarya" edebiyatıyla meşrulaştırmaya devam etmeye çalışacak.

EMEK

İşçiler bir yanda devlet ve sermaye ortaklığının saldırılarıyla baş etmeye çalışırken diğer yanda iş cinayetlerine karşı hayatta kalma mücadelesi veriyor

Bir yanda işçi sınıfı bir yanda sermaye

Metal Fırtına'dan ağzı yananlar benzer bir biçimde süreci patronların lehine çevirebilmek için her türlü oyunu yapmaya hazırlar. İşçilere "eylem yapmayın, greve çıkmayın, zaten hükümet yasaklayacak, hakem kurulu devreye girecek" diyerek, işçiler çıkmaza sürüklenmek isteniyor.

Emrah Arıkuşu

2019-2020 süreci işçi sınıfı açısından önemli bir dönemeci işaret ediyor. Bu yıl Koç Holding'le Tüpraş'ta, hükümetle kamu işçilerinde ve memurlarda, tekstil işverenleriyle tekstil iş kolunda işçi sınıfına kaybettiren sözleşmeler imzalandı. Ayrıca 2020'ye devredecek olsa da özellikle metal iş kolunda önemli toplu sözleşme süreçlerinin yaşanacağı bir dönem bizleri bekliyor.

Kriz ve saldırılar

Bu dönemin belirleyen öğesinin ekonomik kriz olması da tüm bu yaşananları daha da önemli hale getiriyor. Ekonomik krizin Türkiye'ye ağır biçimde yansıdığı 2018 Ağustos'undan bu yana işçi sınıfına yönelik saldırılar da artıyor. Ayrıca ülkenin içinde bulunduğu çoklu kriz ortamında rejimin yeniden inşasında işçiler baskı altına alınarak zorlu bir sürece sokuluyor, rejime içerilmeye çalışılıyor.

Ancak bu dönem aynı zamanda direnildiğinde ve ayakta kalındığında kimi fırsatlar içeriyor. Sürekli hale gelen küçük-büyük eylemler işçilerin hiç de kolay lokma olmayacağını gösteriyor. Süreç, tüm güçlerin net bir hesaplaşma içinde olacağı ve çetin bir sınıf mücadelesi dönemi olmaya doğru gidiyor. Salt ekonomik değil siyasal mücadele zeminine sıçrayan bir yeni dönemin kapıları aralanıyor.

Devletten patronlara dev hizmet

Yaşananlara toplu sözleşmeler bağlamında baktığımızda AKP iktidarının, sermayeye hizmet etme konusunda ne denli becerikli olduğunu yakından görebiliyoruz.

Bu sene içinde 4 bin 300 işçiyi ilgilendiren Tüpraş Toplu İş

Sözleşmesini Yüksek Hakem Kurulu sonuçlandırdı. Aslında KOÇ holding istedi, hükümet halletti. Tüpraş toplu sözleşme deneyimi sermayeye atacağı her adımda arkasında güç olarak iktidarın olduğunu gösterdi, güven ilişkileri tazelendi. Diğer yandansa işçinin hak arama mücadelesi bir kez daha elinden alınmış oldu.

Bir diğer durum ise mikrofonun açık kalmasıyla açığa çıktı. TÜRK-İŞ Başkanı Ergün Atalay 500 bin işçiyi ilgilendiren sözleşmeyi enflasyonun altında zamla "kapatarak" "ortalığı karıştırmadan" imzaladı. İhanetçi sendika- hükümet ortaklığı ortalığa saçıldı.

Ağzı yanan patronlar

Tekstil iş kolunda TEKSİF ile Tekstil İşverenleri Sendikası arasında ikiyüzlüce oynanan "anlaşmazlık" ve "grev ilanı" oyunu sonrasında taraflar anlaşmaya vardı. 3 yıllık imzalanan sözleşmeye göre, ilk 6 ayda yüzde 8, ikinci 6 ayda yüzde 4 gibi enflasyonun çok altında rakamlarla belirlenen sefalet zammına imza atıldı.

Yine kamu emekçileri için 2020 ve 2021 yılında alacakları maaş zammı Kamu Görevlileri Hakem Heyeti tarafından açıklandı ve yüzde 4+4 gibi çok düşük bir rakam resmileşti.

Metal Fırtına'dan ağzı yananlar yine benzer bir biçimde süreci patronların lehine çevirebilmek için her türlü oyunu yapmaya hazırlar. İşçilere "eylem yapmayın, greve çıkmayın, zaten hükümet yasaklayacak, hakem kurulu devreye girecek" diyerek, işçiler çıkmaza sürüklenmek isteniyor.

Grev yasakları ve öfke

Mesele işçilerin karşısında birleşmek olduğunda, her şey çok kolay halledilivoriyor. Sendikacılar, sendika başkanları, patronlar, hükümet oturuyorlar al gülüm ver gülüm havasında geçen pazarlıklarda grevsiz, eylemsiz, işçilerin fikri dahi alınmadan rahatça sözleşmeleri imzalayabiliyorlar. Olmadı mı "milli güvenliği bozucu" nitelikte olduğu gerekçesiyle grev yasakları ya da hakem kuruluyla işler bağlanıyor.

İşçilerin hafızasına kazınan bu iş birlikleri, ihanetler öfke biriktirirken işçileri de patlamaya hazır hale getiriyor.

Kuralsızlaştırma öldürüyor

2019 Ocak ayında en az 159 işçi, Şubat'ta 127, Mart'ta 114, Nisan'da 153, Mayıs'ta 164, Haziran'da 131, Temmuz'da 178 ve Ağustos'ta 148 işçi olmak üzere; Türkiye'de 2019 yılının ilk sekiz ayında en az 1.174 işçi iş cinayetlerinde yaşamını yitirdi.

Serkan Nar

Türkiye gibi işsizlik oranının yüksek olduğu ülkelerde çalışma şartlarının güvenliğinden önce, maliyet hesabı yapılır. İhmal, denetimsizlik, taşeronlaşma ve daha fazla kâr elde etme hırsının adı '"rekabete dayalı sürdürülebilir piyasa ekonomisi" oluyor. Artık "sürdürebilirlik" işçilerin kanı üzerinden faaliyet göstermeye başlıyor.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği (İSİG) Meclisi, Ağustos ayı iş cinayetleri raporunu yayımladı. Rapora göre, 2019 Ocak ayında en az 159 işçi, Şubat'ta 127, Mart'ta 114, Nisan'da 153, Mayıs'ta 164, Haziran'da 131, Temmuz'da 178 ve Ağustos'ta 148 işçi olmak üzere; Türkiye'de 2019 yılının ilk sekiz ayında en az 1174 işçi iş cinayetlerinde yaşamını yitirdi.

İş kazalarında Avrupa birincisi ve dünya üçüncüsü olan Türkiye'de her gün resmi olarak 172 iş kazası meydana gelirken, bu kazaların sonucunda dört işçi hayatını kaybediyor, 6 işçi ise sürekli iş göremez hale geliyor.

Kuralsızlaştırma

Son yıllarda küresel boyutta yaşanan siyasal, iktisadi ve sosyal alandaki krizleri aşmak ve olası ekonomik krizlerin önüne geçmek için uluslararası sermaye, kalkınmanın sürdürülebilir olmasının zorunluluğunu vurguluyor.

Türkiye'nin katma değer yüksek ürünler üretiminde kısıtlı olması dolayısıyla, sermayenin tek seçeneği artı değeri daha fazla soğuracak çalışma rejimini kurmak olacaktır. Yani emek piyasasını kuralsızlaştırmak bir kural olarak işletilecek. 3.Havalimanında yaşananlar bunun en açık örneği.

İşçiler ölüme terk ediliyor

İşçiler, emek piyasasının esnekleşmesi ve denetim altına alınması amacıyla adına kuralsızlaştırma denilen uygulamalarla çaresizliğe zorlanıyor.

Yaşamlarını sürdürebilmek için, çalışmak zorunda kalan işçiler, iş bulamama nedeniyle emek piyasasından tecrit edilme ve sosyal güvenlik kapsamı dışına itilme korkusuyla, geçimlerini sağlamak için sağlıksız koşullarda çalışmaya razı olmak zorunda bırakılıyor.

Özellikle maden, tarım ve inşaat işçiliği gibi çalışma şartlarının ağır olduğu işlerde iş güvenliğinin sağlanmasına yönelik görünürde daha çok önlem alınsa da bu işkolları işçi ölümlerinin en yoğun yaşandığı iş kolları olarak karşımıza çıkıyor.

Cinayetleri örgütlü mücadele önler!

Türkiye'de haftalık çalışma saati "ortalama" 50 saatin üzerinde. İzin hakları kullanılamıyor. Üç işçinin yapacağı iş bir işçiye yaptırılıyor. İşyerlerinde sağlık ekibi ve ambulans yok. Soma'daki maden işçilerinden mevsimlik tarım işçilerine kadar işçilerin başında "hadi hadi" diyen dayı başları, çavuşlar, taşeronlar, sermayenin kâr hırsının bekçileri var.

İSİG'in iş cinayetleri raporundan anlaşılacağı gibi işçi ölümlerinin yüzde 98'e yakını örgütsüz ve sendikasız işkollarında yaşanıyor.

Çalışırken ölmemek için, örgütlenmek artık ihtiyaç değil zorunluluk.

İşçilerin kendilerini örgütlü ve güvende hissetmelerini sağlayacak işçileri merkeze alan taban örgütlenmeleri; sendikal hak ve özgürlüklerin kullanılması önündeki her türden yasal ve fiili engelleri aşmanın yolu. Ancak işçi sınıfın örgütlü gücü, iş cinayetlerinin önüne geçilebilir.

Saflar netleşiyor

Görülüyor ki; sınıfın kendi talepleri etrafında siyasallaşmasının önü açıktır. Kendine güven ve savaşçı karakterle çetin bir mücadelenin sürekli hale getirilmesi için kolların sıvanması gerekiyor.

Emrah Arıkuşu

İşçilerin kazanılmış hakları ellerinden tek tek alınmak isteniyor. Şiddetlenen süreçte işten atmalar, işsizlik tehdidi, ücret ve hak gaspının yaşandığı, fazla ve yoğun çalışmanın ise normalleştirildiği bir gerçeklik içindeyiz.

Ekonomik krizin bedeli işçiye öyle lafta değil zorla ve baskıyla ödetilmek isteniyor. İktidar yeni rejimin inşasında yönetememe, meşruiyet üretememe durumlarında işçileri terbiye edebilmek için despotik yönünü kullanarak baskıyı daha da arttırıyor. Şovenizm ve din kisvesi altında ise ideolojik hegemonya kurarak işçilerin öfkesini boşa düşürmeye çalışıyor.

Aslında gerçek yüzünü gösteriyor. Sermayenin mutlak çıkarlarına hizmetin diğer yönü her ne şekilde olursa olsun işçileri ikna etmek. Bu noktada geçim derdi yaşayan milyonların hakları sürekli tasfiye edilerek işçi düşmanı bir rejim inşa ediliyor. Ancak gözden kaçırdıkları bir şey var ki; tüm bu yaşananlar işçilerin sınıf öfkesini biliyor, siyasallaşma sürecini hızlandırıyor.

İşçiler siyasallaşıyor mu?

Yoksullaşma ve işsizlik cehennemi işçileri siyasete doğrudan müdahale etmekten başka çare bırakmadı. Gezi'den bu yana toplumun arayışları, halk güçlerinin ayakta oluşu işçi sınıfının da siyasallaşmasında etkin bir rol oynamıştı.

Özelde ise EYT mitingleri, "geçinemiyoruz" eylemleri iktidarın politikalarına itirazın yolunu açtı. Yerel seçimler bunun en iyi örneği oldu. İşçiler çoğu yerde iktidarın karşısında konumlandı. Bir arayış içinde oldukları bariz bir biçimde ortada.

Direnişler işçi sınıfına öğretiyor, direndikçe yeniyi arayış daha fazla güçleniyor. İktidarın bilinçlerdeki hegemonyası kırılmaya başlıyor. Ancak henüz sınıf olmasının temelinde yatan çıkar birliği sağlanamadığı ve kolektif hareket etme kapasitesi oluşmadığı için kapının eşiğinde duruyor. Kapıyı açıp girebilmesi için ise siyasallaşmanın sağlanması gerekecek.

Devrimcilere düşen

Sınıfın kendi talepleri etrafında siyasallaşmasının önü açık. Kendine güven ve savaşçı karakterle çetin bir mücadelenin sürekli hale getirilmesi için kolların sıvanması gerekiyor. İşçilerin haklarını güvence altına alabileceği demokratik anayasa ihtiyacı her geçen gün daha da belirginleşiyor.

"Komünist Manifesto"yu hatırlarsak "Giderek toplumun tümü birbirine düşman iki safa, birbirine doğrudan karşıt iki büyük sınıfa ayrılıyor: Burjuvazi ile proletarya." Aslında günümüzde de saflar bu denli keskin bir biçimde netleşiyor.

DÜNYA

İtalya'nın içerisinde bulunduğu ekonomik ve siyasal krizler bir yandan otoriterleşmenin önünü açarken, diğer yandan sola olanaklar sağlıyor

İtalyan krizi siyasi fırsatlar sunuyor

Ekonomik Kalkınma Bakanlığının verilerine göre şu anda 150 şirket kriz sebebiyle iflasa yakın. Bu yaklaşık 280.000 işçinin çalıştığı bir toplama tekabül ediyor.

Sergio Vittoria

Ağustos başında 5 Yıldız Hareketi (5YH) ve muhafazakâr-neofaşist Lega'dan oluşan koalisyon, henüz 14 aylık hükümetin krizde olduğunu ilan etti. Görünen sebep, Torino ve Lyon arasında planlanan yüksek hızlı tren hattının finansmanıyla ilgili mecliste gerçekleşen bir oylama idi. 25 yıllık tartışmalı proje hükümeti böldü ve Lega'nın lideri ve artık eski içişleri bakanı Matteo Salvini fırsattan istifade ederek 5YH ile ilişkisini kesti.
Salvini kendi partisini ve şahsını son bir yıl içinde büyüyen destekten dolayı güçlenmiş hissetti: 2018 Mart ayında yapılan seçimlerde yüzde 17 oy oranına sahip olan Lega, 2019 Mayıs ayında yapılan Avrupa Parlamentosu seçimlerinde oyların yüzde 34'ünü almayı başardı. Koalisyon ortağı 5YH ise tam tersi bir eğilim içinde, bir yıl içinde yüzde 15 destek kaybedip yüzde 17'ye düştü.

Ekonomik kriz durumu sürüyor

Kimi siyasi farklara rağmen, bu iki parti birlikte halk sınıflarını yoksullaştırıp onların hayatlarını zorlaştıran bir politika yürüttüler. Örneğin, göçmenlerin İtalya'ya gelmesini engelleme bahanesiyle göçmenlerin, siyasi aktivistlerin ve işçilerin kimi özgürlükleri ile gösteri ve yürüyüş haklarını kısıtlayan iki güvenlik yasası geçirildi.
Öte yandan, İtalya'nın sayısız ekonomik sorunlarını çözen bir girişimde bulunmadılar. Ekonomik Kalkınma Bakanlığının verilerine göre şu anda 150 şirket kriz sebebiyle iflasa yakın. Bu yaklaşık 280.000 işçinin çalıştığı bir toplama tekabül ediyor.

Tarihinde bir ilk

Salvini hükümet krizi ilan ettikten sonra, 5YH taarruza geçti. Parti, Başbakan Giuseppe Conti'ye destek verip Demokrat Parti (PD) ile bir müzakere süreci başlattı ve bu şekilde Salvini'nin talep ettiği erken seçimin önünü kesebildi.
PD ise kendisini bir anda hükümette buldu, hâlbuki 2018'deki seçimlerde tam bir fiyasko yaşayıp ilk defa yüzde 20'nin altına düşmüştü. 5YH'nin bu hamlesiyle İtalya Cumhuriyeti tarihinde bir ilki yaşadık: Aynı yasama döneminde ilk defa bir Başbakan iki farklı koalisyonla iki hükümet kurdu.

Krizdeki İtalya ve olasılıklar

Bu şekilde (şu ana değin) Salvini'nin düşlediği otoriter dönüşüm engellenmiş oldu, fakat mevcut hükümet halk sınıflarının taleplerini ve ihtiyaçlarını karşılayabilecek durumda değil. Göç politikasında "bütün Avrupa'yı kapsayacak çözüm" ilanlarına rağmen sert tavrın süreceği anlaşılıyor. Üstelik yeni hükümet büyük finansal ekonomik ve politik sorunlarla karşı karşıya olacak.
İtalya'nın kamu borcu GSYİH'sinin yüzde 132,7'sine karşılık geliyor. AB kurallarıyla uyumlu olarak, bu sene bu borçların geri ödenmeleri için faizler yüzde 0,68'den 1,07'e yükseltildi ve bu durum gerekli sosyal politika hamlelerini neredeyse imkânsız kılacaktır. Ayrıca 2019 Haziran ayında İtalya'nın üretimi geçen senenin aynı ayına göre yüzde 1,2 oranında geriledi ve İtalyan ihracatlarının en büyük alıcısı olan Almanya'nın ekonomik olarak küçülmesi ve ABD-Çin arasındaki ticari savaşlar sebebiyle bu eğilimi değiştirmek oldukça zor görünüyor. Bütün bunların sayesinde politik bir alan açılıyor: Bu krizlerden etkilenen sosyal gruplar, yaşam koşullarına yönelik saldırılara karşı harekete geçiyorlar. Bu grupları desteklemek ve bu mücadelelerin birleşebileceği siyasi kampanyaları sonbaharda başlatmak önemlidir. Ancak bu şekilde, bu alanı Salvini'ye bırakmadan, sosyal muhalefeti örgütleyebileceğiz.

Faşistlerin birinci olmadığına sevinmek

Irkçı-faşist AfD'nin seçim başarılarını salt siyasî, iktisadî, toplumsal ve kültürel gelişmelerin sonuçlarından korkan kesimlerin tepki oylarına bağlamak, hem yeterince açıklayıcı değil, hem de gerçek nedenlerin üstünü örten hedef şaşırtıcı demagojidir.

Murat Çakır

1 Eylül 2019'da Almanya'nın Brandenburg ve Saksonya eyaletlerinde yapılan Eyalet Parlamentosu Seçimleri, burjuva partilerine ve egemen siyasete karşı toplumsal hoşnutsuzluğun ne denli yüksek olduğunu gösterdi. Toplumsal hoşnutsuzluktan sadece burjuva partileri değil, aynı zamanda reformizm batağındaki toplumsal ve siyasî sol da payını alıyor. Ancak işin daha vahimi; seçim sonuçları, bilhassa ırkçı-faşist AfD'nin seçimlerden büyük oy patlamasıyla çıkmış olması, Almanya'da çoğunluk toplum merkezinde latent olarak kökleşmiş olan ırkçılığın yerleşik ve görünür hâle geldiğine işaret etmesidir.

AfD'nin çekirdeği

Almanya toplumsal ve siyasî solunun asli görevlerinden ve çıkarlarını temsil ettiğini iddia ettiği sınıf ve katmanlardan uzaklaşmış olmasının bu gelişmede etkisi olduğunu söylemek yanlış olmayacak.
Burjuva partileri, kendi kucaklarında can bulan ve büyüyen ırkçı-faşist AfD'nin Brandenburg ve Saksonya'da sadece (!) ikinci büyük parti olmasını, "ucuz atlattık" mealinde değerlendirirken, liberal sol kalemler, faşistlerin birinci parti olmadığına sevinebiliyorlar. Ve hâlâ "bu nasıl olabilir" şaşkınlığı içerisinde, "fareli köyün kavalcısı" benzetmesiyle faşist partinin başarılarını açıklamaya çalışıyorlar.
Hâlbuki seçimden aylar öncesinden başlayarak yapılan anketler, faşistlerin oyların dörtte birini alacaklarını haber veriyordu. Nitekim ırkçı-faşist AfD gerek Federal Parlamento, gerekse de Avrupa Parlamentosu Seçimlerinde de kanıtladığı gibi, genelde yüzde 25'lik (kimin yerellerde yüzde 40 ve üzeri) oy oranına ulaşabilecek kalıcı çekirdek seçmen kitlesine sahip olduğunu gösterdi.

Tepki oyları demagojisi

Şimdiye kadar yapılan ampirik araştırmalara baktığımızda, ırkçı-faşist AfD'ye oy verenlerin,

basit bir şekilde iddia edildiği gibi, "etabile partilere tokat atma" veya "protestolarını gösterme" motivasyonuyla değil, tam aksine AfD'nin ırkçı, milliyetçi, otoriter ve AB /"elitler" karşıtı söylemi nedeniyle hareket ettiklerini görebiliriz.
Bu seçmen kitlesi sadece göçmen ve mülteci düşmanı değil, aynı zamanda açıkça ırkçı, faşizan ve militarist-yayılmacı pozisyonları savunanlara bilinçli oy veren bir kesimdir. İki eyalette de dikkat çeken temel olgu, ırkçı-faşist AfD'nin uzun süredir seçimlere katılmaktan bilerek imtina eden yüzbinlerce seçmeni mobilize edebilmiş olmasıdır.
O açıdan, ırkçı-faşist AfD'nin seçim başarılarını salt siyasî, iktisadî, toplumsal ve kültürel gelişmelerin sonuçlarından korkan kesimlerin tepki oylarına bağlamak, hem yeterince açıklayıcı değil, hem de gerçek nedenlerin üstünü örten hedef şaşırtıcı demagojidir.

Yıkım, erozyon ve faşizm

Genelleme yapacak olursak, Almanya'da 1945'ten bu yana faşist hareketlerin yüzde 15 ile 20 arası bir toplumsal desteği hep var olmuştu, ancak Ren Kapitalizminin sosyal devlet tavizi nedeniyle uzun bir süre görünür değildi. Göç ve mültecilik özünde ırkçı-faşist yaklaşımların projeksiyon alanıdır, asıl besleyici toprağı değil. On yıllardır derinleşerek devam eden demokratik ve sosyal hak erozyonu, neoliberal yıkım politikaları, genişleyerek yaygınlaşan yoksullaşma, vergi adaletsizliği, küreselleşmenin sonuçları ve gelecek perspektifsizliği, toplumsal ve siyasî solun basiretsizliği ile birleşince, ırkçı-faşist yaklaşımların yaygınlaşmasına ve basit-milliyetçi çözümler öneren faşist hareketlerin güçlenmesine neden olmaktadır.
Kısacası, ırkçı-faşist yaklaşımlar egemen mülkiyet ve iktidar ilişkileri üzerine kuruludur. Yani, Horkheimer'in deyimiyle, "Kapitalizmden bahsetmeyen, faşizm hakkında konuşmasın."

FARC-EP silahlı mücadeleyi tekrar başlatıyor

Kolombiya Başkanı İván Duque'nin sağ, neoliberal hükümeti 2018 itibariyle fiilen Havana barış anlaşmalarının bütün kararlarını ya geri aldı ya da hukuki ve siyasi olarak bunlara saldırdı.

Jan Schwab

28 Ağustos 2019'da anonim bir youtube hesabında bir seneyi aşkın bir süredir ortadan kaybolmuş olan FARC liderlerinden İván Márquez tarafından yapılan bir açıklama yayınlandı. […] Zamanında, artık tamamıyla başarısız sayılabilecek barış sürecinde, Marksist gerillanın baş temsilcisi olan Márquez, açıklamada silahlı mücadelenin sürdürüleceğini söyledi.

Sebep: Hasım bir hükümet

Yaklaşık yarım saat süren açıklamada, Márquez bu yeni hamleyi gerekçelendirerek Kolombiya devletinin barış sürecindeki duruşunu "Havana barış sürecine ihaneti" olarak değerlendirirken halen silahlı mücadele yürüten Marksist gerilla ELN ve FARC-Muhalefet yoldaşlarıyla net bir şekilde bir işbirliği öneriyor.
Barış süreciyle ilgili tartışmaları takip edenler için bu ciddi adım şaşırtıcı değil. Kolombiya Başkanı İván Duque'nin sağ, neoliberal hükümeti 2018 itibariyle fiilen Havana barış anlaşmalarının bütün kararlarını ya geri aldı ya da hukuki ve siyasi olarak bunlara saldırdı. En son barış anlaşmalarının özü olan, silahlı mücadele dönemindeki bütün suçların düzenli yargı tarafından yargılanmasını kararlaştıran "Barış için Özel Yargı"yı iptal etmeye çalıştı. […]
Bu politika ışığında git gide daha fazla eski gerilla nötr bölgelerinden çekilip FARC-Muhalefet ya da başka silahlı gruplara katıldı. […]

Sol parti FARC bölünmeye yakın

2017 barış sürecinden çıkarak kurulan yasal parti FARC'ta belirtilen sebeplerden dolayı epey bir süredir eski komutan Rodrigo Londoño (Timochenko) önderliğindeki sağ kanat ve Márquez'in sol kanadı arasında gerilim artıyordu. Londoño ve müttefikleri partinin sosyal demokratlaşması, yani sadece parlamenter ve seçim siyasetine odaklanması çabası içindeler. Son iki senede öldürülen 150 eski gerilla ve 500 sosyal aktiviste rağmen, FARC önderleri İván Duque'nin sağ hükümetine karşı pasif ve pasifist bir politika ve duruş sergilediler. […] Şu anda Márquez ve Santrich ile parti tabanında sevilen iki önderin tekrardan silahlı mücadeleye dönmesi partiyi nihayetinde böleceği öngörülüyor. […]

Perspektif: Yeni bir savaş

Sağcı Kolombiya Başkanı İván Duque mevcut açıklama ile barış sürecini başarısız olarak ilan etmek için elinde bütün propaganda aletlerini tutuyor. Bir askeri saldırı başlatıp oluşan siyasi iklimi barış sürecine daha fazla darbe indirmek için kullanabilir. […] FARC-EP, ELN ve FARC-Muhalefet arasında olası bir ittifakın Kolombiya'daki siyasi manzarayı nasıl etkileyeceğini göreceğiz.
Son senede "barış sözleşmelerinin yırtılması"na (İván Duque) dair artan siyasi emareler ışığında, Kolombiya yakın tarihinin en karanlık dönemlerine bir dönüş olası gözüküyor.

**Bu yazı kısaltılarak re:volt magazine'den çevirilmiştir.*

KADIN

Saldırılar derinleşiyor, kadın hareketinin yaptırım gücü yükseliyor....

Ekonomik kriz, okul zili ve kadınların emeği

Okul çağında olan kadınlar için stresli, kaygılı, yorucu ve yoğun emeğin-duygusal ve fiziksel- sarf edileceği bir dönemin başladığı anlamına geliyor.

Hatice Göz

Okul zili çaldı.
Bu, okul çağında çocuğu olan kadınlar için stresli, kaygılı, yorucu ve yoğun emeğin-duygusal ve fiziksel- sarf edileceği bir dönemin başladığı anlamına geliyor.
Kadınların ev içinde yapıp ettikleri, uğraşıp durdukları işlerin emek olarak bile görülmediği erkek egemen sistemde; okul çağında-özellikle ilkokula giden çocuğu olan kadınlar onlarca kat fazla emek harcamak zorunda kalıyor.

Bitmeyen ev ödevleri

Erkek egemen sistem bütün bir çocuk bakımını ve onun yetiştirilme sürecini kadının omuzlarına yükler. Çocuğun büyümesi kadar okumasından, ödevlerinden, defterinin düzeninden de sorumlu kadınlar. Erkekler, baba olarak, bu sürece çoğu zaman yalnızca dışardan "maddi kaynak" akıtarak dahil olurlar.
Eğitim sisteminin tartışmalı konusu ödevleri ele alalım mesela. Ülkemizde çocuklar eve geldikten sonra ortalama 2 saat ödev yapmak zorunda kalıyorlar. Bu ödevlerin asıl muhatabı ise ebeveynler oluyor. O ebeveyn de anne! Nedense "babalar çok çabuk sinirleniyor, masanın başında yeterince kalamıyor!"
Kadınlar çocukların ödevlerini yapmaları için neredeyse saatler harcıyorlar. Gece yarılarına kadar çocuklarla masa başında mücadele ediliyor. Ödevlerin yanlış ya da eksik olmaması için uğraşan kadınlar, her gün bu stresi yaşıyor.
Çocuğun bütün bir eğitim öğretim süresince iyi okullarda okuması, iyi öğretmenlerinin olması, nitelikli kurslara gitmesi, sınavlardan yüksek puan alması… Bütün bunların sorumluluğu da kadınlarda. Bu da daha fazla psikolojik ve sosyal baskı anlamına geliyor.

Okul ihtiyaç listeleri

Ekonomik kriz derinleşiyor. Bütçe kesintisine en çok sağlık ve eğitim alanında gidiliyor.
Devlet bütçeyi kıstıkça okullar kendi yöntemlerine başvuruyorlar. İlkokula başlayan bir çocuğun ihtiyaç listesine baktığınızda, hiç de ücretsiz okunmadığını anlayabiliyorsunuz. Okulların ampul ihtiyacından tutun da sıvı sabunlara kadar her şey velilerden isteniyor.
Çocukların ihtiyaçlarının karşılanması için yapılan alışverişler annelerden soruluyor. Hem ucuz hem sağlıklısı aranırken çocuğun istekleri hesaba katılmaya çalışılıyor. Bir de tabi "seneye de kullanılmak üzere" karşılanıyor ihtiyaçlar. Alışveriş süreci kadınları günlerce sokak sokak gezdiriyor.
Zamlar arttıkça çocukları servise verme oranı düşüyor. Anneler her gün, çocukların o ağır çantalarını sırtlayıp okula gidip gelmek zorunda kalıyorlar. Böylece daha "ekonomik" oluyor!
Okulda çocukların harcamalarını düşürmek ve sağlıklı beslenmeyi sağlamak için de kadınlar öğle aralarında da okula yemek taşıyorlar.
Toplumsal çürümenin bu kadar derinleşmiş olması da anne olan kadınlarda kaygı ve güvensizlik yaratıyor.
Çocuklar servise tek başına bindirilemiyor, öğretmenler sürekli izleniyor, okul çıkışındaki yabancılar korkutuyor, çocuk ders kitapları ve bilgisayardaki sitelerin başında yalnız bırakılamıyor.
Üstelik, duygusal ve manevi ayrıntılandırılmış emek biçimleriyle sarmalanan kadınların ev ve bakım emeği, sevgi perdesi arkasında gizlenerek görünmüyor. Karşılığı verilmiyor ve böylece sistem de birçok yükünden sıyrılmış oluyor. Bütün bunları anneliğin görevleri gibi sunan devlet, kendi görevlerinden de sıyrılmış oluyor.

Mesele hayat memat meselesi!

Yerel yönetim mekanizmalarının tümünde kadın dayanışma merkezlerinin, şiddeti önleme ve izleme merkezlerinin, nitelikli kadın sığınma evlerinin kurulması için mücadele etmeliyiz.

Deniz Uslu

"Eylemde birliği sağlayabiliyoruz fakat bunun daha fazla rayına oturması ve fikirde birliği de sağlamak için mücadeleyi derinleştirmeliyiz."
Ağustos ayında Emine Bulut "eski kocası" tarafından katledildi.
Bu katliam, "ölmek istemiyorum", "anne lütfen ölme" çığlıklarıyla herkesin gözü önünde işlendi.
Emine, yıl içerisinde katledilen yüzlerce kadından yalnızca birisiydi.
Korkunç rakamlara ulaşan kadın cinayetlerinin ne ilki ne de sonu.
Bilakis Emine'nin katledilmesinden sonra erkeklerden kadınlara gelen tehditlerden biri de "seni Emine gibi öldürürüm" oldu.
Emine'nin ardından Türkiye'nin birçok şehrinde kadınlar sokaklara döküldü.

Hayatımız eksiliyor

Kadınların hayatı korku ve şiddet girdabına sürüklenmiş, yaşama garantisi olmadan devam ediyor.
Erkek şiddeti boyut değiştirerek derinleşiyor, kadın cinayetleri normalleşen normalleştikçe de meşrulaşan haber değeri olmayan okunup geçiliveren üçüncü sayfa haberlerine dönüşüyor...
En temel insani haklardan olan yaşama hakkı ancak dört bir koldan sarılıp erkeklerin elinden koparıp aldıkça elde edilebiliyor.
İçerisine soluduğumuz sistem basit ve rastgele bir konjonktürel an değil. Kadının karşısında örgütlenmiş, sosyal-siyasal-kültürel haklarına ve varlığına göz dikmiş, kapitalizmin rüşeym hali bile ortada yokken, ondan yüzyıllar öncesine dayanan bir sistemden patriyarkadan söz ediyoruz.
Saat gibi işleyen bu örgütlü mekanizmaya karşı, örgütlü bir fikir ve eylem birliği yaratmaktan başka kurtuluş da çıkış da görünmüyor.
Üstelik kadınların kazanılmış haklarına yönelik saldırıların giderek arttığı bugünlerde bu sorunlara ivedilikli çözüm mekanizmaları örmek, yaratmak, inşa etmek gerekiyor.

Ne yapmalı?

Devletin cinsiyet ikiliği üzerinden tavır almış, hegemonik ve faşizan gerçekliğini göz ardı etmeden, ondan alabileceğimiz ne varsa almalıyız.
Emniyetin özel ve kamu hastanelerinden gizlilik ihlali içeren talebini (kürtaj yaptıran kadınlar listesi) teşhir edip engellediğimiz gibi, "toplumsal cinsiyet" kavramını müfredattan çıkartan patriyarkal kapitalist devletin ideolojik zemin ve taraftar üretme mekanizması MEB'i teşhir etmeli, yükselen kadın hareketinin yaptırım gücünü kazanımlarla derinleştirmeliyiz.
6284 sayılı kadına karşı şiddetin önlenmesine yönelik mevzuatı hayata geçirtmeli, İstanbul Sözleşmesini uygulatmalı, nafaka hakkını iyileştirmeli ve sahip çıkmalıyız.
Yıllardır özgürlük mücadelesi veren kadınların dişleriyle, tırnaklarıyla kazıyarak elde ettikleri hakları, kanunları, sözleşmeleri yine dişimiz, tırnağımız gibi korumalıyız.
Aynı zamanda yerel yönetim mekanizmalarının tümünde kadın dayanışma merkezlerinin, şiddeti önleme ve izleme merkezlerinin, nitelikli kadın sığınma evlerinin kurulması için mücadele etmeliyiz.
Eylemde birliği sağlayabiliyoruz ama yetmez, fikirde birliği de sağlamak için mücadeleyi derinleştirmeliyiz.
Bir kişi daha eksilmeyeceğiz sloganı, kadın hareketini enternasyonalleştiren bir çizgide konumlandı ve Türkiye kadın hareketi de bu sloganı sahiplendi. Şimdi bu sloganın hakkını vererek, bir kadını daha kaybetmemek için kolların acilen daha fazla sıvanması şart. Çünkü mesele hayat memat meselesi!

İstanbul Sözleşmesi erkek şiddetini önlenmenin ön koşulu!

Kadın cinayetlerinin, şiddetin, çocuk istismarının önlenmesi için önemli teminatlardan biri olan İstanbul Sözleşmesi'nin erkek iktidar tarafından uygulanması engelleniyor.

Gamze Özkök

Türkiye bir rejim krizini yaşıyor. İktidar bloku içerisinde bulunduğu çoklu krizlere yön verebilmek için dört bir koldan saldırıyor. Saldırdıkça faşizmin kurumsallaşması daha da hızlanıyor. Devrimci, demokrat, halkçı, toplumsal dinamiklere başta da kadın hareketi ve kadınların her türlü kazanılmış haklarına savaş açıyor. Kadın hareketi ise kürtaj eylemlilikleriyle başlayan süreci, iktidarın herhangi bir saldırısının karşısında güçlü konum alışı ile sürdürüyor. Türkiye'de var olan toplumsal dinamikler içinde en önde ve görünür olmaya da devam ediyor.

Bir kişi daha, hayır!

Sadece 19 ayda 652 kadın erkekler tarafından öldürüldü, binlerce kadın erkek şiddetine maruz kaldı. 18 Ağustos'ta boşandığı erkek tarafından çocuğu önünde hunharca katledilen Emine Bulut toplumda büyük bir infiale yol açtı. Emine Bulut'un son sözü "Ölmek İstemiyorum" idi. Tıpkı öldürülen tüm kadınlar gibi.
Kadın hareketinin en önemli kazanımlarından olan ve doğrudan şiddeti önleyici yasal dayanak olan İstanbul Sözleşmesi'ne uzunca süredir Erdoğan iktidarı tarafından göz dikilmiş durumda. Sadece iktidar partisi değil, parlementer başka diğer parti ve temsilcilerinden, Yenişafak ve Akit gazeteleri başta olmak üzere, medyaya değin, "ailenin bütünlüğünü bozduğu" iddiasıyla İstanbul Sözleşmesi'nin uygulatılmaması için ellerinden geleni yapıyorlar.

İstanbul Sözleşmesi nedir?

İstanbul Sözleşmesi; 11 Mayıs 2011'de İstanbul'da imzaya açılmış, 1 Ağustos 2014'te yürürlüğe girmiş "Kadına Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi" ve kadına yönelik şiddet konusunda bağlayıcılığa sahip ilk uluslararası sözleşme.
İstanbul Sözleşmesi, her türlü şiddet biçimini içeren ev içi şiddet, aynı evde yaşıyor olsun olmasın mevcut ya da eski eş/partner herhangi bir erkek tarafından şiddeti önleyici maddeler içeriyor.
Milli Eğitim Bakanlığı'nın Toplumsal Cinsiyet Eşitliği'ni yönetmelikten çıkardığı şu günlerde; İstanbul Sözleşmesi'nin hükümleri arasında toplumsal cinsiyet eşitliğinin uygulanması maddesi de yer alıyor.
Sözleşme kapsamında devlet, kolluk kuvvetleri ve yargı İstanbul Sözleşmesi'nin gereklerini yerine getirmekle yükümlü.
Devlet ise İstanbul Sözleşmesi, 6284 gibi şiddeti önleyici yasal düzenlemeleri uygulamak şöyle dursun her gün bir söylem ya da pratikle kadınların yasal haklarına saldırıyor.
Kadın cinayetlerinin, şiddetin, çocuk istismarının önlenmesi, çocuk istismarının engellenmesi için önemli teminatlardan biri olan İstanbul Sözleşmesi'nin erkek iktidar tarafından uygulanması engelleniyor.
İktidar, kadınlara yönelik topyekun saldırı biçimlerini harekete geçirmiş durumda.
Kadınlar için yine zorlu bir süreç kapıda. Varolan saldırılara karşı güçlü bir konumlanışın yanında, savunmadan tarruza geçebilecek topyekun bir mücadele biçimini hayata geçirmek gerekiyor.

ÇOCUK

Toplumun özgürleşmesi kaçınılmaz olarak çocukların özgürleşmesini de içerir

Çocuklar birey midir?

Her çocuk bir bireydir. Hem de doğduğu anda. Bütün insan haklarına o an sahip olur. Belli bir süre yardıma ihtiyacının olması, öğrenmesinin gerekmesi, hatalar yapması… Bunların hiçbiri onları birey olmaktan çıkarmaz.

Hatice Göz

Son yıllarda, toplumsal çürüme öyle derinleşti ki her yeni güne daha kötü haberlerle uyanır olduk. Özellikle çocuklarla ilgili olanlar, bütün bir toplumda derin yaralar bıraktı, bırakıyor. Çünkü toplum olarak çocuklar konusunda oldukça hassas ve duyarlıyız.

Peki, ama travmatik zamanlar dışında, toplum olarak çocuklara nasıl bakıyor, onları nasıl görüyoruz? Çocuk haklarını ne kadar biliyor, onlara ne kadar söz hakkı tanıyor ya da onları nasıl insanlar olarak yetiştiriyoruz?

Çocuk yetiştirme işini yalnızca "annelere" yükleyerek bunlardan sıyrılamayız. Bir çocuk, toplumsal yaşamın içine doğar ve orada şekillenir. Çocuğun bütün yaşamı toplum tarafından çevrelenmiştir. Bu alanın içerisinde onun karakteri oluşur, geleceği şekillenir.

Çocuklar ne değildir?

Çocuklar konusunda yapılan en büyük hata, onları kendi uzantılarımız olarak görmektir. Bu bakış açısı, bebeklik döneminde başlar. En tipik hali konuşmalara yansır. Mesela şu cümleleri çok duyarız: "Bugün banyomuzu yaparken hiç ağlamadık." Bebeklik dönemi için kısmen kabul edilebilecek bu konuşma biçimi yaş ilerledikçe sorunlu bir ilişkiye yol açar.

Çocuk, ne kadar aileye bağlı olsa da doğduğu andan itibaren bireydir, bizim uzantımız değil. Ve "biz" ifadesi, çocuğun benlik algısına zarar verir, çocuk ile yetişkinler arasındaki farkı ortadan kaldırır. Ona, "sen kendi başına bir şey yapamazsın" demekle aynı şeydir bu. Bu kullanım, çocuğun özgüvenine zarar verirken kendi kararlarını vermelerine engel olur.

Otobüslerde çocuklara yer vermeme alışkanlığımızın da temelinde bu yatar. Zaten çocuklar, yanlarındaki yetişkine neredeyse yapışık olarak hareket ederler. Bu nedenle otururken de onların kucağına oturtulurlar. Oysa bu hem çocuğun benliğinin oluşmasına zarar verir hem de bedeninin sınırlarının oluşmasını engeller.

Aynı bakışın devamında ise çocuğun beğeni ve tercihlerine müdahale etmektir. Onu, sürekli yönlendirmeye, eğitilmeye muhtaç birisi olarak gördüğümüz için kendi seçimlerini yapmasına müsaade etmeyiz. Kendi beğenilerimizi ona yansıtır ve bu yönde karar vermesini sağlarız.

Bir diğer yaklaşımsa çocukları hayallerimizi gerçekleştirme fırsatımız olarak görmemizdir. Yaşamımız boyunca yapmayı isteyip de yapamadığımız şeyleri çocuklarımıza birer hedef olarak aşılamaya çalışırız. Oysa, bütün insanların hayalleri, mutlulukları ve istekleri birbirinden farklıdır. Bizim "genlerimizi" taşıyan bir çocuk olması, bizimle aynı şeyleri seveceği anlamına gelmez. Onların kendi hayalleri, hedefleri olacaktır.

Bunun bir diğer örneği de çocuğu, toplumda kabul görmüş profillere benzetmeye çalışmaktır. Çocuğumuz kendisi değil de bir başkası olsun diye uğraşır dururuz. Çünkü kendi seçimleri riskli iken tıpa tıp bir örneğe benzetmek daha garantilidir. Böylece bir türlü "kendi" olamaz çocuk.

Bunların hepsi çocuğun yetiştirilme süreçlerini etkiler. Onu bağımlı bir karaktere dönüştürür ve birey olmasını engeller.

Özgür bireyler için

Çok kullanılan bir söz var:

Ağaç yaşken eğilir.

Çocukları da işte böyle eğilecek ağaçlar olarak görüyoruz. Nereye çeksek oraya gelecek, nereye eğsek o tarafa meyil edecek ağaçlar.

Onları edilgen, pasif insanlar olarak görüyor ve sonrasında da öyle kalmalarına neden oluyoruz. Elbette, "en doğru" olanı seçsin, en iyilerine yönelsin, başına bir şey gelmesin istiyor ve onun için kaygılanıyor olabiliriz. Ancak bunlar bizim "en"lerimizdir ve asla onun bütün hayatını şekillendirmemelidirler.

Onlar için en iyisini istiyorsak kendilerini keşfetmelerine izin vererek başlayabiliriz.

Her çocuk bir bireydir. Hem de doğduğu anda. Bütün insan haklarına o an sahip olur. Belli bir süre yardıma ihtiyacının olması, öğrenmesinin gerekmesi, hatalar yapması… Bunların hiçbiri onları birey olmaktan çıkarmaz.

Onların kendilerine ait bir dünyaları, dilleri, algılayış biçimleri, hayalleri ve istekleri vardır. Özgür birer birey olmaları için onların kararlarına saygı duyabilir, önlerini açabilir, bir yandan onlara öğretirken öbür yandan onlardan öğrendiğimizin bilincine varabiliriz.

Çocukları elimizde şekil verdiğimiz bir hamur değil, kendi rengini taşıyan bir insan olarak görebilirsek her şey daha kolay olacaktır.

Her çocuk kendi ritmiyle gelir dünyaya. Tam bu ritimlerle neşe katarlar, renk verirler. Bırakalım, onlarla rengarenk olsun dünya.

Çocuklar, kadınlar, yerel yönetimler, kreşler

Görünen o ki belediyelerin bu kreşleri yaşama geçirebilecek kaynakları ve niyetleri var. Kreşler muhtemelen açılacak. Belki bir zaman dilimine yayılacak, ama görünen o ki toplumsal muhalefetin kazanımlarından birisi kreşler oldu. Bu elbette iyi bir kazanım. Özellikle yaygın cinsiyet rolleri açısından değerlendirilecek olursa kadınlar için bir kazanım olarak değerlendirilebilir.

Hasan Durkal

Nisan 2019 verilerine göre Türkiye nüfusunun yüzde 28'i çocuklardan oluşuyor.

Bu rakam yaklaşık 23 milyon kişiye tekabül ediyor. Çocuklar çok geniş bir nüfus kesimini oluşturuyorlar ve belki de ülkedeki gidişattan en çok onlar etkileniyorlar. Ama gelin görün ki olan bitenler hakkında hiç söz hakları yok. Yalnızca geniş ölçekte olanlarla ilgili değil, kendi yaşamlarını doğrudan ilgilendiren konularda da hemen hemen hiç söz hakları yok çocukların.

Maruz kalınan psikolojik, fiziksel ya da cinsel şiddetin yaygınlığı haklı olarak daha fazla konuşuluyor. Ancak çocuklar hiç şiddet ve istismara uğramasalar bile, yaşamlarını ilgilendiren konularda söz sahibi olamadıkları için aslında ihmal edilmiş oluyorlar.

Bu bakımdan onların hem fiziksel ve ruhsal sağlıklarının korunması hem de özneleşerek özgürleşmelerinin imkânları birlikte düşünülmeli.

Kazanımlara nasıl bakmalı?

Çocukların özgürleşmeleri toplumun özgürleşme pratikleriyle birlikte gider. Halk güçlerinin aldığı/alacağı inisiyatifin aile statükosuna çarpmadan orayı da özgürleştirici bir şekilde cereyan etmesi uzun ve meşakkatli bir yol. Ancak bunlar iç içe geçtikleri için bunları birlikte değerlendirmekte yarar var.

Örneğin yerel seçimler döneminde sıkça dile getirilen kreş ihtiyacının ne şekilde karşılanacağı önemli bir özgürleşme sorununu beraberinde getirir.

Evet, yerel seçim programlarında çocuklar ve ailelere yönelik en sık dile getirilen vaatlerden biri "her mahalleye bir kreş açılması" şeklinde oldu.

Görünen o ki belediyelerin bu kreşleri yaşama geçirebilecek kaynakları ve niyetleri var. Kreşler muhtemelen açılacak. Belki bir zaman dilimine yayılacak, ama görünen o ki toplumsal muhalefetin kazanımlarından birisi kreşler oldu. Bu elbette iyi bir kazanım. Özellikle yaygın cinsiyet rolleri açısından değerlendirilecek olursa kadınlar için bir kazanım olarak değerlendirilebilir.

Ancak bu noktada birkaç soru sormak gerekir. Birincisi bu kreşlerin işleyişleri nasıl düzenlenecek? Bu kreşlerin nasıl işleyeceğine kim karar verecek? Bu kreşlerin programlarına kim nasıl karar verecek?

Daha fazla özgürlük mümkün

Söz konusu işleyiş iki şekilde olabilir.

Birincisi kreşlerin nasıl işleyeceği tamamen bürokratik ve statükocu odağa, dar yönetim aygıtına kalabilir. Onlar da kreşleri, gelenekselleşmiş daraltıcı yönetim anlayışlarıyla, toplumsal hiyerarşik ilişkileri yeniden üretecekleri mekanizmaları güçlendirecek şekilde kullanırlar ve böylece yerleşik toplumsal ilişkileri yeniden üretirler.

İkincisi daha özgürlükçü bir şekilde olabilir. Seçim süreci boyunca inisiyatif alan ve iktidarı gerileten halk güçleri mahallelerinde, aldıkları bu inisiyatifi koruyabilir ve bunları kalıcı mekanizmalar haline getirebilirler. Görüldüğü gibi kreşlerin kazanılması tek başına değerlendirildiğinde kazanımın eksik olduğu görülüyor. Daha fazla özgürleştirici bir pratik mümkün.

Çocuk özneleşmesi ve çocuk meclisleri

Özgürleşme ve özneleşme yalnızca yetişkinleri içine alan bir sorun mu?

Aynı problem şüphesiz çocuklar için de var. Büyük toplumsal meselelerden bahsetmiyoruz. En azından çocukların kendilerini doğrudan ilgilendiren kimi konularda kendilerini ifade edebilecekleri, düşüncelerini yapılandırabilecekleri, karar alma mekanizmalarında belirleyici olabilecekleri mekanizmalar mümkün olabilir. Çocuk meclisleri çocukların daha özgür birer birey olarak yetişecekleri basit ama etkili yapılar olarak inşa edilebilir.

Bu mekanizmalar elbette kaçınılmaz olarak yetişkinler tarafından yapılandırılmış, yetişkinleri de içeren onların katılımını da gözeten, ancak çocukların özgürleşmesini de dert edinen bir şekilde tasarlanabilir. Belki de başarılı pratiklerden sonra yetişkinlerin müdahalesini çok az gerektirecek bir düzeye ulaşılacaktır.

Çocuk meclislerinin gündemi

Birçok gündem sıralanabilir elbette. Ancak önce temel çelişkilerden başlamakta fayda var. Çocukların oyun alanlarının, başta parkların güvenliği bunlardan bir tanesi. Çocukların özgürlüklerini kısıtlayan en önemli meselelerden biri bu. Dışarıda "tehlike" olduğu için çocuklar özgürce oyun oynayamıyor ve bu yüzden fiziksel ve zihinsel gelişimleri yetersiz kalıyor.

Kent planlamalarının çarpıklığı ayrıca bir başka sorun alanı. Kentler çarpık bir şekilde plansız ve rastgele inşa ediliyorlar. Bu da çocukların temel oyun alanlarının ya hesaba katılmaması ya da aşırı daraltılmış/yetişkinlerce baskılanmış şekilde yapılmasına neden oluyor.

Sokak aslında çocuklar için önemli bir yaşam alanı. Ancak sokakların çok büyük bir kısmı trafiğe açık ve bu yüzden güvensiz.

İçinde tiyatronun, kreşin, kütüphanenin olduğu birer mahalle çocuk merkezi mi dediniz? Bunu meclislerimizde talep etmememiz için hiçbir engelimiz yok doğrusu.

EKOLOJİ

Kazdağları direnişi bölgesel bir direniş olmaktan çıkıp, Gezi'de kazanılan en geniş katılımlı demokratik işleyişle yürüyen bir eylemsellik biçimini aldı

Cerattepe'den Kazdağları'na

Madencilik faaliyetlerinin ekolojik krizi büyütmesinin yanı sıra, ekonomi-politik kısmı da önemli. Kanada gibi ülkelerin sermaye yapılarında biriken zenginliğin bedelini yoksulluk ve açlık içerisinde yaşamaya çalışan halklar ödüyor.

Utku Şahin

Artvin/Cerattepe direnişi sırasında Karadeniz dağlarında uyanışa geçen direniş ruhu, yaklaşık 5 yıl sonra tekrardan Balıkesir-Çanakkale'de Kazdağları'nda vücut buldu. Kazdağları'nda süren hukuki ve siyasi mücadele elbette çadırlı direnişin başladığı tarihten öncesine dayanıyor. Ancak direnişin sıçrama yaptığı nokta, doğa katliamını en net haliyle gösteren görüntülerin sosyal medyada hızlıca yayılmasıyla gerçekleşti.
Binlerce insanın akın ettiği Kirazlı/Balaban tepesi bir anda her yaştan insanın içerisinde bulunduğu heterojen bir kitle tarafından direniş alanına dönüştürüldü.

Direnişin karakteri

Çadırlı direnişin başlamasıyla Kazdağları mücadelesi kendine özgü bir karakter kazandı. Gezi direnişinden bugüne örnek bir biçim olan demokratik forum işleyişi ile en geniş kitleyle, herkesi ilgilendiren bu direniş hakkında ortak karar alma ve uygulama çabası sergileniyor. Alanı terk etmeyip 7/24 nöbet tutarak Kazdağları'nda doğa talanını durdurup, bunun tüm ülkeye rol model olması gerektiğini hissedenlerin sayısı hiç de az değil.
Kazdağları'nda açığa çıkan enerji, orasıyla sınırlı olmayıp, tüm dünyayı ilgilendiriyor.
Neden-sonuç ilişkisini yorumlayışta farklılık olsa dahi gezegendeki canlı yaşamının bir yok oluş sürecine girdiği noktasında, BM dâhil olmak üzere fikir birliği mevcut. Dolayısıyla bugün Kazdağları mücadelesini küresel bir iklim mücadelesinin bir parçası olarak görmek gerekir. Küresel ısınma, ani sel baskınları, orman yangınları vb. gündemler ile tehlikeyi herkes görebiliyor. Lise ve Ortaokul öğrencileri kendi inisiyatifleriyle iklim krizine dikkat çekmek için eylemler düzenliyor.

Kanadalı şirketler

Alamos Gold başta olmak üzere, dünya üzerindeki çok sayıda ülkede altın madenciliği Kanadalı şirketlerin tekelinde bulunuyor. Dünya'nın bütün maden şirketlerin yüzde 60'ının merkezi Kanada'da. "3. Dünya" ülkeleri olarak tanımlanan ülkelerin madenleri bu şirketlerce talan edilip, çalınıyor.
Madencilik faaliyetlerinin ekolojik krizi büyütmesinin yanı sıra, ekonomi-politik kısmı da önemli. Kanada gibi ülkelerin sermaye yapılarında biriken zenginliğin bedelini yoksulluk ve açlık içerisinde yaşamaya çalışan halklar ödüyor.
Kanadalı maden şirketlerinin sicili epey kabarık. Panama'dan Brezilya'ya, Filipinlerden Eritre'ye kadar insanları ve doğayı sömürüp, kâr için şiddet de, tecavüz de kullanıyor, bazen yerli halkların yaşam alanlarını zehirliyorlar. Dünya çapında hareket eden tekelci maden şirketleri sadece Türkiye için değil, herkes için bir tehlike oluşturuyor.
Bu doğrultuda yaklaştığımızda eylemlerde çokça söylendiği üzere Alamos Gold'a karşı verilen mücadele eş zamanlı olarak anti-emperyalist ve anti-kapitalist bir karakter taşıyor. Tehlikeyi her boyutuyla görmemiz gerekir. Örneğin Kanadalı maden şirketi kötüyken, Türkiye'de soluk almakta olan rantçı, asalak sermaye sınıfının yaptığı madencilik talanını "yerli" ve "milli" olduğu için görmezden mi geleceğiz?
Dünyanın hangi noktasında olursa olsun, Burjuvazinin tek amacı doğadan çekip alabileceği en fazla hammaddeyi almak ve işlemektir. Sermaye yapısının uluslararası niteliği bu kadar gelişmişken emperyalizmin yerli işbirlikçilerini ve yerli talancıları gözden kaçırmamak gerekir.

İklim değişikliği değil gezegensel ekolojik kriz

Kimileri ekolojik krizi hâlâ gelecekte meydana gelecek bir sorun olarak algılıyor. Ki elbette asıl krizi birkaç sene sonra hissedeceğiz. Zaten bu yüzden de yeni iklim hareketin başında gençler var. Fakat krizin etkilerini şimdiden görüyoruz.

Mazlum Zafer

Dünya çapında kimi medya organları artık "iklim değişikliği" yerine "iklim krizi" demeyi tercih ediyorlar. Dil, algılarımızı doğrudan etkiliyor ve bu yüzden iklim değişikliği durumun aciliyetini yansıtmıyor.
Fakat gelin görün ki, iklim krizi kavramı da durumu tariflemek için yetersiz kalıyor. Daha eleştirel ve bütünlüklü yaklaşımlar "ekolojik kriz" ya da "gezegensel ekolojik kriz"den ya da "ekolojik çöküş"ten bahsetmeyi tercih ediyorlar. Dünya ekosistemlerinin bütününün krizini kavrayan bu terimler daha uygun ve sadece küresel ısınma ve iklim fenomenlerini değil, okyanusların asitlenmesi, çölleşme, yaygın ormansızlaştırma, türlerin kitlesel yok oluşu ve birtakım başka bağlı fenomenleri de kapsıyor. Son aylardaki kimi olaylar ve yeni çıkan raporlar durumun vahimliğini bütün açıklığıyla gösteriyor.

Gezegen ısınıyor, ormanlar yanıyor

Artık alışık olduğumuz bir olgu olarak, her sene yeni sıcaklık "rekorlar"ı görüyoruz. Her yaz yeni bir "dünyada kaydedilen en sıcak ay" vakası yaşanıyor, Temmuz 2019 da bir istisna değildi. 1880'den bu yana dünya ortalama 1,9 derece ısındı. Isınmayı yaratıp güçlendiren faktörlere baktığımızda, atmosferdeki karbondioksitin milyonda 412 parçacık seviyesine ulaştığını görüyoruz. Isınmayı durdurma açısından kritik eşik ise milyonda 350 parçacık. Yani kritik eşiği çoktan aştık.
Gezegenin ısınmasında büyük rol oynanan atmosferdeki karbonu azaltma konusunda en önemli pay ormanlara düşer. Başta büyük yağmur ormanları olmak üzere, ormanlar atmosferdeki karbonu emip fotosentezde kullanıyor. Bu bağlamda dünyada iki en önemli bölge ağırlıklı Brezilya'da bulunan Amazon yağmur ormanı ve Papua Yeni Gine'deki yağmur ormanlarıdır.
Her iki bölge sistematik olarak yapılan tomrukçuluk faaliyetleri ve orman yangınlarından dolayı ağır bir ormansızlaşma eğilimine maruz kalıyor.
Fakat sorun sadece yağmur ormanlarından ibaret değil. Dünya çapında sıcaklıktan dolayı ormanlar ve ovalar yanıyor. Sibirya'da Temmuz sonunda 3 milyon hektarlık alan yanıyordu örneğin.

Ekolojik kriz geleceğin değil, şimdinin krizi

Kimileri ekolojik krizi hâlâ gelecekte meydana gelecek bir sorun olarak algılıyor. Ki elbette asıl krizi birkaç sene sonra hissedeceğiz. Zaten bu yüzden de yeni iklim hareketin başında gençler var.
Fakat krizin etkilerini şimdiden de görüyoruz. Yerli halkların ve toplulukların yaşam alanları ormansızlaştırmaya, çölleşmeye, kuraklık ya da sel gibi aşırı hava durumlarına git gide daha fazla maruz kalıyor.
Öte yandan, kasırga ya da tayfunlar gibi olaylara baktığımızda son senelerde sayılarında ve verdikleri zararda bir artışı görüyoruz. Bu tesadüf değil, bu olaylar okyanuslarda oluşuyorlar ve suyun belli bir sıcaklık seviyesinin altında oluşmuyorlar.
Kimi raporlara göre birkaç sene içinde dünya çapında sadece ekolojik sebeplerden ötürü göç edenlerin sayısı 150-200 milyona ulaşabilir. Kimi tahminlerde 2050'ye kadar 1 milyar iklim göçmenlerinden de bahsediliyor.
Anlaşılıyor ki, bu örnekler çoğaltılabilir. En önemli hususlardan biri: Bilim insanları artık daha sık 6. kitlesel yok oluştan bahsediyorlar. Yeni bir rapora göre en azından 1 milyon farklı tür şu an yok olmak üzere. Ve bu yok oluş dalgası yayılacak. Bunu engellemek için şimdiden harekete geçmek gerek. Kimi ağır hasarı tersine döndürmek artık imkânsız olsa da, henüz her şey bitmiş değil.

İklim grevinin öncüsü gençler

İlk gün tek başında duran Greta'nın etrafında hızlıca kalabalıklar oluştu ve eylem dünyaya yayıldı. "Gelecek için cumalar" hareketi adeta bir gençlik ve iklim isyanına dönüştü.

Mazlum Zafer

Son senelerde toplumsal mücadelelerde yeni bir taktiksel yönelim ivme kazanıyor. İşçi sınıfının, ücretli çalışanların en eski mücadele yöntemlerinden biri olan grev, üretimi durdurma taktiğidir. Fakat son senelerde grev kelimesini feminist/kadın grevinden iklim grevine kadar çeşitli toplumsal alanlarda yürütülen mücadelelerde gördük. Bu tür grevler artık sadece işyerindeki üretimi durdurmak için değil, toplumsal yeniden üretimin bütününü durdurmak/aksattırmak üzerine kurgulanıyor.

Gençler geleceği istiyor

15 Mart'ta birincisi düzenlenen Küresel İklim Grevi'ne dünya genelinde 1,9 milyon kişi katılmıştı. 24 Mayıs'ta ikincisi düzenlenen grevde ise 119 ülkede bin 600 farklı noktada eylemler düzenlendi. Şimdi ise 20 Eylül tarihinde dünya çapında 2500 ayrı yerde grevlerin gerçekleşmesi bekleniyor. Geçen sene, o zaman 15 yaşında olan İsveçli Greta Thunberg cumaları okula gitmeyip İsveç Meclisi önünde eylem yapıp iklim krizine dikkat çekmeye karar verdi. İlk gün tek başında duran Greta'nın etrafında hızlıca kalabalıklar oluştu ve eylem dünyaya yayıldı. "Gelecek için cumalar" hareketi adeta bir gençlik ve iklim isyanına dönüştü.

Yeni iklim hareketinin talepleri

Geniş, kapsamlı ve karmaşık bir toplumsal hareketten topyekûn derin bir kapitalizm ve emperyalizm tahlili beklemek adil ve gerçekçi değildir. Hele hele ağırlıklı olarak 18 yaşın altında olan gençler tarafından taşınmış olan bir hareketten. Her ülkenin özgünlükleri, farklı güç dengeleri ve mücadele tarihleri vardır. O yüzden farklı ülkelerde farklı talepler mevcut. Genel olarak, Sanayi Devrimi öncesindeki seviyeleri baz alarak küresel ısınmayı 2 derecenin altında tutmak gibi Paris İklim Antlaşmasının hedeflerinin ciddiye alınmasını talep ediyorlar. En temelinde, bilim insanlarına yetkililer tarafından kulak verilmesini istiyorlar.

Nasıl bir ekoloji hareketi?

Elbette, statükocu güçler, devletler ve sermayeler veya o güçlerin en azından kimi fraksiyonları gençlerin hareketini sahiplenerek düzene entegre etmeye çalışıyorlar. Greta Birleşmiş Milletlerde ya da Davos'ta konuşmaya davet ediliyor. Ve bu, çeşitli ülkelerde bu hareketin yerelde tanınan yüzleri için de geçerli. Almanya'da özellikle Yeşiller, bu hareketi kendilerine çekmeye çalışıyorlar, ama hareketin birçok ismi, Yeşiller dâhil bütün düzen partilerini eleştiriyor. Tekrar etmek gerekirse "sosyo-ekonomik sistem değişmeli" gibi cümleler duyuyoruz.
Bu hayli olumlu olgular gösteriyor ki, yeni iklim hareketi bir alan açtı. Çağın en yakıcı sorunlardan birini herkesin gündemine soktu. Ve o cesur gençler sayesinde daha radikal yaklaşımları tartışabilecek bir ortam oluştu. Geç kalamayız, bu fırsatı kullanalım.

18.09.2019

HABERLER

Halkçı bir olasılık, başka bir toplum mümkün! İşçiler, emekçiler, kadınlar, gençler, çocuklar kendi alternatiflerini inşa ediyor!

Mor Dayanışma: Kadınlar vardır her yerde

Mor Dayanışma 4. yaz kampı 23-24-25 Ağustos 2019 tarihlerinde "Kadınlar Vardır Her yerde! Kadınlar Yaz Kampında" şiarıyla Balıkesir Gönen Kemal Türkler Tesisleri'nde gerçekleşti.
İstanbul, Antakya, Mersin, Adana, İzmir, Antalya, Denizli, Aydın, Burdur, Muğla, Afyon, Ankara, Eskişehir, Çanakkale, Bursa, Edirne, Sakarya, Yalova, Van, Diyarbakır, Şırnak, Batman, Adıyaman, Dersim'den tüm çeşitlilikleriyle 400'ü aşkın kadın kampta bir araya geldi.
Kampta; CHP İstanbul İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu'nun katılımıyla gerçekleşen "Yerel Yönetimlerde Kadın" paneli, masal, toplumsal cinsiyet, hukuk, cinsellik, eğitimde cinsiyetçilik, ataerki ve din, önyargı, görünmeyen emek, mülteci kadınlar, bağımsızlık korkusu, kısa film, LGBT+ başlıklardan oluşan eş zamanlı atölyeler gerçekleştirildi.
Ayrıca yazar Irmak Zileli'nin katılımıyla "Gölgesinde" edebiyat söyleşisi, yönetmen Kibar Dağlayan Yiğit ile film atölyesi, yoga ve zumba atölyeleri gerçekleşti.
Dünya ölçeğinde yükselen kadın kurtuluş hareketi, kitlesel, kolektif isyan ve eylem birlikteliklerileriyle yeni bir eşiğe geldi. Yeni dönemin acil gündemleri ve örgütlenme pratikleri üzerine ortak akıl, irade ve ruhu oluşturmaya çalışan Mor Dayanışma acil eylem planı kampanyasıyla yeni döneme start vereceğini yaz kampı aracılığıyla ilan etti.

Kenan Budak işçi buluşmaları gerçekleştirildi

Kenan Budak işçi buluşmasının bu yıl 6.'sı gerçekleşti.
Market, ayakkabı, tekstil, inşaat, metal gibi İş kollarından öncü işçilerin katıldığı buluşma, İstanbul ve Adana'da toplam 100 kişi ile gerçekleşti.
Kampta Kenan Budak'ın hayatı ve mücadelesini anlatan belgesel gösterimi ve söyleşinin yanı sıra, işçi sınıfına yönelik güncel saldırılar, örgütlenme olanakları, iş yerlerindeki taban örgütlenmeleri ve komiteleşme gündemleri çerçevesinde tartışma ve sunumlar gerçekleştirildi.
Ekonomik krizin oldukça yakıcı hale geldiği, geçinmenin son derece zorlaştığı şartlarda işçi sınıfına dayatılan; işten atmaların, mobingin, düşük ücrete uzun çalışma saatlerinin, esnek, güvencesiz, parça başı çalışmanın yarattığı öfke ile bir araya gelen işçiler, bu öfkenin işçi direnişlerine kanalize olmasının yollarını arıyor.
Burada yarattıkları örgütlülükle bir adım ileri çıkan işçiler; iş yerlerinde Kenan Budak'laşarak güçlü işçi örgütlenmeleri kurmayı hedefliyor.

Kampüs Cadıları:
"Yakamadığınız cadıların torunlarıyız"

6-7-8 Eylül tarihlerinde 4. yaz kamplarını gerçekleştiren Kampüs Cadıları; "üniversitelerde cinsel taciz birimleri" paneli, vegan feminizm, medya, hukuk, bağımsızlık korkusu, kent ve kadın, yoga, öz savunma, edebiyat, film, kareoke, LGBTİ atölyelerinden oluşan yoğun bir yaz kampı programıyla yan yana geldi.
Üniversiteli genç kadın mücadelesinin güncel gündemlerini masaya yatıran Kampüs Cadıları, kadın düşmanı siyasal iktidarın yeni projesi olan "kadın üniversiteleri" ile ne amaçladığını tartışırken, "cinsel taciz birimleri" ve "fakülte komitelerinin" odağında olduğu bir yeni dönem örgütlenme takvimiyle genç kadınları kadınların özgürleşme mücadelesine çağırdı.

Her yer çocuk, her yer festival

Her Yer Çocuk gönüllüleri, bir yandan bulundukları her yerelde çocuklar için atölyeler gerçekleştirirken öte yandan, ebeveynlerle birlikte alternatif eğitimi, çocuk haklarını, mahallelerde çocuklar için özgür ve güvenli ortamlar yaratmayı tartışıyor ve çözüm önerileri getirmeye çalışıyor.
Çocukların sanat, doğa ve toplum bilinci gelişimine katkı sunmak için, etkinliklerini yaratıcılık ve dayanışma temelli oluşturan Her Yer Çocuk; 4 yıldır Türkiye'nin birçok il ve ilçesinde çocuklara yönelik gerçekleştirdikleri yaz etkinliklerini bu yıl da birbirinden renkli, eğlenceli ve aynı zamanda öğretici atölyelerle devam ettirdi.
Yaz etkinliklerinin finallerini de geniş katılımlı ve coşkulu çocuk festivalleriyle yapan Her Yer Çocuk;
Hatay'da 8 mahallede toplamda 2000 kişinin katılımıyla, İstanbul'da iki yakada toplam 1500 kişinin katılımıyla, İzmir'de 3 mahallede toplamda 500 kişinin katılımıyla çocuk festivalleri gerçekleştirildi.
Bu festivallerde çocuklar, her yer çocuk yaz etkinliklerinde öğrendikleri şarkıları ve dansları sergilediler.
Çeşitli oyun, yüz boyama, masal ve ekoloji atölyeleri gerçekleşti. Gerçekleştirilen konserlerle çocuklar ve veliler oldukça eğlenceli zaman geçirdi.

Özgürlükçü Gençlik:
Amfileri maviliklere kuruyoruz!

Özgürlükçü Gençlik Dernekleri (ÖGD) "Amfileri maviliklere kuruyoruz" şiarıyla örgütlediği yaz kampını yasaklara rağmen gençliğin iradesi, dinamizmi ve coşkulu kampanyasıyla gerçekleştirdi.
İçişleri Bakanlığı tarafından keyfi bahanelerle "uygun görülmediği" gerekçesiyle yasaklanmaya çalışılan gençlik yaz kampı, gençlik örgütlerinin, emek ve demokrasi güçlerinin, milletvekillerinin dayanışması ve sosyal medya üzerinden yaratılan kamuoyu ile alternatif bir gençlik şenliğine dönüştürülerek gerçekleştirildi.
Yasaklamalara, "Neşemizi, umudumuzu, cesaretimizi engelleyemezsiniz" şiarıyla karşılık veren gençler, konserlerle, danslarla, oyunlarla kendi alternatiflerini kurarak sokağı ve parkları kamp alanı ilan etti. Üniversitelerdeki neoliberal dönüşüm, 68'den bugüne gençlik mücadelesi ve üniversitelerde yeni dönem ve yol haritası başlıklı paneller eşliğinde yan yana gelen gençler, üniversitelerde gençlik örgütlenmesinin dününü ve bugünü konuştu.
Gençler engellemelere rağmen üniversitelerde amfileri özgürleştirme sözü verdi.

toplumsal özgürlük
Sahibi ve Sorumlu Yazıişleri Müdürü: Savaş Çiçek
Adres: İstiklal Cad. Balo Sok. Tokatlıyan Han No: 21 Beyoğlu
Baskı: İhlas Gazetecilik A.Ş. Merkez Mah. 29 Ekim Cad. İhlas Plaza No: 11A/41 Yenibosna/Bahçelievler, İstanbul Tel: 0212 454 30 00